

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರ ವರದಿ
ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯ

ಮಾರ್ಚ್ 2017ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ
2017ನೇ ವರ್ಷದ ವರದಿ ಸಂಖ್ಯೆ 8

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ವಿವರಗಳು	ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ		iii
ಅಧ್ಯಾಯ 1 – ಪರಿಚಯ		
ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ	1.1	1
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೊಳಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ	1.2	1
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಧ್ಯಾದೇಶ	1.3	2
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ	1.4	3
ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು	1.5	3
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	1.5.1	4
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	1.5.2	4
ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	1.5.3	5
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊರತೆ	1.6	6
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ	1.6.1	6
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು	1.6.2	6
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳು	1.6.3	7
ಅಧ್ಯಾಯ 2 – ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ		
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ		
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ	2.1	11
ಅಧ್ಯಾಯ 3 – ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ		
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ		
ಬಳಕೆಯಾಗದ ನಿಧಿಗಳು	3.1	39
ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ		
ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ	3.2	41
ಅರಣ್ಯ, ಜೀವವಿವಿಧತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ		
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ	3.3	43
ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮಾದಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಹಾರದ ಪಾವತಿ	3.4	67

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ		
ನಿಧಿಗಳ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ಬಳಕೆ	3.5	70
ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ	3.6	72
ಸರಿಯಲ್ಲದ ಅಳತೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದ ನ ವಸೂಲಾತಿ	3.7	74
ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭ	3.8	76
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ		
ಕಾಮಗಾರಿ ನಿಲುಗಡೆಯತ್ತ ಒಂದು ಅನುಚಿತ ಯೋಜನೆ	3.9	79
ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ)		
ವ್ಯರ್ಥ ವೆಚ್ಚದತ್ತ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ	3.10	82
ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಳಸದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ	3.11	84
ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರತೆಗಳು	3.12	86
ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರತೆಗಳು	3.13	88

ಅನುಬಂಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ		
ಅನುಬಂಧ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1.1	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಇಲಾಖಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ವಿವರಗಳು	93
1.2	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	94
2.1	ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ವರದಿಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು	95
2.2	ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿಕೆಯ ನಂತರ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಅನುಮೋದನೆಯ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2006ರ ನಂತರ) ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಗಳು	96
2.3	ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ, ಹೊರಗಿಡಲಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು	99
3.1	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳು	100

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

1. ಮಾರ್ಚ್ 2017ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷದ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 151ನೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದದಡಿ, ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಈ ವರದಿಯು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಗಳು (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ) ಸೇರಿದಂತೆ, “ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ”ದ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಗಮನಾರ್ಹ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಆಹಾರ ಖಾತರಿ - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
3. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು 2016-17ರ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ-ತನಿಖೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದವುಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದೇ ಇರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ.
4. ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರಿಂದ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಮಾನಕಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.
5. ಈ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹಗಳಿಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಆವೃತ್ತಿಯೇ ಅಧಿಕೃತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಪರಿಚಯ

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ಪರಿಚಯ

1.1 ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರ ಈ ವರದಿಯು, ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುವುಗಳು, ಅನ್ವಯಗೊಳ್ಳುವ ಕಾನೂನುಗಳು, ನಿಯಮಗಳು, ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಸಕ್ಷಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಿವಿಧ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಲಾದ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು. ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತತೆಯ ಮಟ್ಟವು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸ್ವಭಾವ, ಗಾತ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು ಹೊಂದಿವೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು, ದೋಷಪರಿಹಾರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲದೇ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವತ್ತ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಿರುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಾಯವು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಆಯ್ದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿನ ಗಮನಾರ್ಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳು, ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥೂಲ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯ ಅಧ್ಯಾಯ - 2, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರದ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಯ - 3 ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1.2 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೊಳಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ

ಮಹಾಲೇಖಪಾಲರು (ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಇವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿರುವ 12 ಇಲಾಖೆಗಳು ಹಾಗೂ 25 ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವರು. ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದು, ಇವರು ಅವರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರು/ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

2015-16 ಮತ್ತು 2016-17 ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 1.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 1.1: ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಾರಾಂಶ

(₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)

ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು			ವಿತರಣೆಗಳು				
	2015-16	2016-17		2015-16	2016-17		
ಭಾಗ ಅ: ಆದಾಯ				ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೇತರ	ಯೋಜನೆ	ಒಟ್ಟು
ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	1,18,817.31	1,33,213.79	ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ	1,17,028.58	83,958.99	47,961.76	1,31,920.75
ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯ	75,550.18	82,956.13	ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	30,799.28	31,152.93	111.63	31,264.56
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ	5,355.04	5,794.53	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	46,307.08	24,653.32	29,895.92	54,549.24
ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳು/ಸಂಕಗಳ ಪಾಲು	23,983.34	28,759.94	ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	33,846.17	23,840.45	16,580.92	40,421.37
ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಡುಗೆ	13,928.75	15,703.19	ಸಹಾಯಾನುದಾನ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆ	6,076.05	4,312.29	1,373.29	5,685.58
ಭಾಗ ಆ: ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಇತರೆ							
ಇತರ ಬಂಡವಾಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳು	352.30	26.96	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	20,713.03	466.08	27,684.35	28,150.43
			ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	991.41	33.42	1,026.97	1,060.39
			ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	5,313.91	213.80	6,683.04	6,896.84
			ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	14,407.71	218.86	19,974.34	20,193.20
ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ	59.68	99.84	ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ವಿತರಣೆ	656.41	5.31	1,929.07	1,934.38
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಋಣ ಸ್ವೀಕೃತಿ	21,072.33	31,155.92	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಋಣದ ಮರುಪಾವತಿ	4,110.20	7,420.24	-	7,420.24
ಸಾದಿಲ್ದಾರು ನಿಧಿ	-	-	ಸಾದಿಲ್ದಾರು ನಿಧಿ	-	-	-	-
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸ್ವೀಕೃತಿ	1,60,518.76	1,79,318.45	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ವಿತರಣೆ	1,55,094.83	-	-	1,67,153.81
ಪ್ರಾರಂಭದ ನಗದು ತಿಲ್ಲು	23,900.90	27,118.23	ಮುಕ್ತಾಯ ನಗದು ತಿಲ್ಲು	27,118.23	-	-	34,353.58
ಒಟ್ಟು	3,24,721.28	3,70,933.19	ಒಟ್ಟು	3,24,721.28			3,70,933.19

(ಆಧಾರ: ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ 2016-17)

1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಧ್ಯಾದೇಶ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಮುಗಳು 149 ಮತ್ತು 151 ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರ (ಕರ್ತವ್ಯಗಳು, ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಷರತ್ತುಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ, 1971 {ಸಿಎಜಿರವರ (ಡಿಪಿಸಿ) ಅಧಿನಿಯಮ} ಇದರಡಿ ಸಿಎಜಿರವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಿಎಜಿರವರ (ಡಿಪಿಸಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 13ರ¹ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸಿಎಜಿರವರು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 19(2)², 19(3)³ ಹಾಗೂ 20(1)ರ⁴ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಿಎಜಿರವರು ಏಕೈಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 14ರ⁵ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗಮನಾರ್ಹ ಮೊತ್ತದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಇತರೆ 101 ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಸಿಎಜಿರವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು, ಸಿಎಜಿರವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು, 2007, ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ.

¹ (ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, (ಆ) ಸಾದಿಲ್ದಾರು ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, (ಇ) ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ, ತಯಾರಿಕೆ, ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಆಸ್ತಿ-ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಃಖ್ತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಉಪಾಂಗ-ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.
² ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿದೆ/ಕಾನೂನುಗಳ ಅನುವುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ನಿಗಮಗಳ (ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲ) ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.
³ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾದ ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ನಿಗಮಗಳ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.
⁴ ಸಿಎಜಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಷರತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.
⁵ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ಅನುದಾನಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಲಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಜಮೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಚಿತ ನಿಧಿಯಿಂದ ₹ ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅನುದಾನ ಅಥವಾ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಜಮೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ.

ಸಿವಜಿರವರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಂತೆ, ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು (ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕರ್ನಾಟಕ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು/ಕಛೇರಿಗಳು/ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

1.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ

ಭರಿಸಲಾದ ವೆಚ್ಚ, ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಷಮತೆ/ಜಟಿಲತೆ, ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಧಿಕಾರದ ಮಟ್ಟ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಭಾಗಿಗಳ ಚಿಂತನೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾದಂತೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಎದುರಿಸುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇರೆಗೆ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಅಪಾಯದ ನಿರ್ಧಾರಣೆ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಆವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದು.

ಘಟಕ ಕಛೇರಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡನಂತರ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳು ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಕೋರಲಾಗುವುದು. ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ತಪಾಸಣಾ ವರದಿಗಳ ಕಾರಣ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಲಮು 151ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು.

2016-17ರಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, 163 ಘಟಕಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು 1,566 ತಂಡ ದಿನಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಯಿತು.

1.5 ಪ್ರಮುಖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು, ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು/ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಹಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲದೇ ಆಯ್ದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದಂತಹ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವರದಿ ಮಾಡಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಸರಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ವರದಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು 12 ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಲಾಗಿದೆ:

1.5.1 “ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ”ದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ) ಅದರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. 2009-14 ಮತ್ತು 2014-19ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳಂತೆ, ಉದ್ದೇಶಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್ ರಚನೆಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹಾಗೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಯೋಜನಾರಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಾಗಿ 1.15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೇವಲ 50,887 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಕೇವಲ 21,486 ಎಕರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಂಡಳಿಯು 2011-17ರಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಮರು ಆಯ್ಕೆಗಳ ನಿರ್ಣಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯ 42 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತ್ತು. ಯೋಜನಾರಹಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು, ₹ 6,000 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ 6,593 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ₹ 3,172 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ 30,507 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ, 28,719.29 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ, ಎರಡರಿಂದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು.

ಮಂಡಳಿಯು, ಒಂದು ಪೂರ್ವ-ಅಗತ್ಯತೆಯಾದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 2012-17ರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ 62 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 31ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಪರಿಸರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೋಶವು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ಷರತ್ತುಗಳ ಪಾಲನೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 2,571 ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಯಂತೆ ಬಿಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು. 4,077 ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಪರೀಕ್ಷಾ ತನಿಖೆಯಾದ 38 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕಾ ದರಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಇಳಿಕೆಯು, 76 ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ₹ 91.07 ಕೋಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಉಳಿಕೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆಯ ಷರತ್ತುಗಳ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಾದ ವಿಫಲತೆಯು ₹ 581.20 ಕೋಟಿಯ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 2.1)

1.5.2 “ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ”ದ ಮೇಲಿನ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ), ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಮಲಿನಕಾರಕ ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೊರೆಗಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ಸಮಗ್ರತೆಗಳ ಮುಕ್ತಾಯ ಅವಧಿ ಅಥವಾ ನವೀಕರಣದ ಜಾಡುಹಿಡಿಯಲು

ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆಯೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಪಾಸನೆಗಳ ಆವರ್ತನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ನಿಗದಿತ ಸುರಕ್ಷಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಕಣಗಳು/ಹಾನಿಕಾರಕ ಅನಿಲಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವು. 899 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.3)

1.5.3 ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು ಬಳಕೆಯಾಗದ ₹ 16.96 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಪುನರ್ವಿನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯರ್ಪಣೆ ಮಾಡದೆಯೇ ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.1)

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತ ಪ್ರತಿವಾದ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಪಾವತಿಸಿದ ₹ 24.93 ಕೋಟಿಯ ಪೈಕಿ ₹ 20.59 ಕೋಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.4)

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ವಿಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿತವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ, ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ₹ 105.44 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಭರಿಸಿದರು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.5)

ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕೋಕಾ ಕೋಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರೆಗಿನ (ಬಿಡದಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ) ರಸ್ತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ₹ 1.22 ಕೋಟಿ ಅಧಿಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ ₹ ಒಂದು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಂದ ವಸೂಲಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.7)

ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಅಗೆತವು ದೈಹಿಕ ಅಗೆತಕ್ಕಿಂತ ಅಗ್ಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ನೂತನ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಪಾಯದ ಅಗೆತಕ್ಕಾಗಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರೂ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ದರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ದೈಹಿಕ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರನಿಗೆ ₹ 1.71 ಕೋಟಿಯ ಅಧಿಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.8)

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ತೂಗುಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ವಿವೇಚನಾರಹಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕದಾದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದು, ₹ 1.23 ಕೋಟಿಯ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಮುಕ್ತಾಯದ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.9)

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ₹ 13.50 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಏತ ನೀರಾವರಿಯ ಮೂಲಕ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದಾಗಲೇ ಮುಗಿಸಿತ್ತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.10)

ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿದ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗವು ಪಡೆಯದಿದ್ದುದು, ₹ 3.28 ಕೋಟಿ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 39 ಲಕ್ಷದ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.11)

ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಕೋಲಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ₹ 1.42 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ; ಅವು ನಂತರ ನಕಲಿ ಎಂದು ದೃಢಪಟ್ಟಿತು. ಇದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಬಾಕಿಗಳ ವಸೂಲಾತಿಯ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

(ಕಂಡಿಕೆ 3.13)

1.6 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಕೊರತೆ

1.6.1 ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿ, ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಂಡಿಕೆ ಮತ್ತು 12 ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳನ್ನು, ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳ ಒಳಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೋರಿ, ಸಂಬಂಧಿತ ಇಲಾಖೆಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗೆ ಮತ್ತು 12 ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಪೈಕಿ ಎರಡಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಂಡಿಕೆ ಮತ್ತು 10 ಕರಡು ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

1.6.2 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಸರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ, ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸವಿವರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ

ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ (ಆಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 1999, ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿದೆ.

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧ 1.1ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ 10 ಇಲಾಖೆಗಳು 2003-04ರಿಂದ 2015-16ರ ಅವಧಿಯ 61 ಕಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ).

1.6.3 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳು

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಚರ್ಚಿಸಲು ಬಾಕಿಯಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ 1.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 1992-93ರಿಂದ 2015-16ರ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 182 ಕಂಡಿಕೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಾಕಿಯಿದೆ. ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾಗದಿರುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವು ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು.

* * * * *

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

2.1 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು
ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ
ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ 2

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ

2.1 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾರಾಂಶ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ), ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಭೂಮಿಯ ತ್ವರಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 1966ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಏಕ ಕಿಟಕಿ ಅನುಮತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಸರಳ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ (ಸೌಲಭ್ಯ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ನ್ನು ಶಾಸನವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ವಿಲೇವಾರಿ ಪಡೆದನಂತರ, ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವರು.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ರಿಯಾಯತಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ 2011-17ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016ರಿಂದ ಜೂನ್ 2017ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಗಮನಾರ್ಹ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಅಂಶಗಳು:

- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯ ಯೋಜನಾರಹಿತ ಸ್ವಾಧೀನವು, ₹ 6,000 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ 6,593 ಎಕರೆ ಯುಎಸ್ಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಮತ್ತು ₹ 3,172 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರದ 30,507.57 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು.
- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯತೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತವಾಗಿ ಉಳಿದವು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.
- ❖ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸೇರಿಸದಿದ್ದರಿಂದ ಹಂಚಿಕೆಯ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ₹ 91.07 ಕೋಟಿಯ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.
- ❖ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶವು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, 467 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ 1,113.31 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದವು.
- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಆಸ್ತಿಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ನಿವೇಶನಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವಾದವು.

❖ ಮಂಡಳಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯು ಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಯಿತು.

2.1.1 ಪೀಠಿಕೆ

ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಆವಶ್ಯಕ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಶೀಘ್ರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಹೂಡಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ) ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966ರ (ಅಧಿನಿಯಮ) ಸೆಕ್ಷನ್ 5ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು (ಜುಲೈ 1966). ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 13ರ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಶೀಘ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ⁶ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮಂಡಳಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2.1.2 ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆ

ಮಂಡಳಿಯು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ. ಮಂಡಳಿಗೆ ಓರ್ವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 12 ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 30 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ 162 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ.

2.1.3 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 13ರ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ, ನಡೆಸಲಾಯಿತು:

- ❖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದವೇ?
- ❖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲಾದವೇ?
- ❖ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಸ್ತುವಾರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವೇ ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೇ?

⁶ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಘೋಷಿತವಾಗುವ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ (ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ) ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಇದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸಾಹತನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

2.1.4 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016ರಿಂದ ಜೂನ್ 2007ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ನಂತರದ ಉಸ್ತುವಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಮಾನ ವ್ಯಾಪಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ತನಿಖೆಗಾಗಿ, 12⁷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ಕು⁸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ 162 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 66 (ಶೇಕಡ 41), ಈ ಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವು ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 42.86ರಷ್ಟಿತ್ತು⁹.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು, ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರವೇಶ ಸಭೆಯನ್ನು 25 ಮೇ 2017ರಂದು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದಿಗೆ 30 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರಂದು ನಡೆದ ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

2.1.5 ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು

ಈ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮೂಲವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಯಿತು:

- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966;
- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14 ಮತ್ತು 2014-19;
- ❖ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳು, ಸುತ್ತೋಲೆಗಳು, ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಮುಂತಾದವು;
- ❖ ಮಂಡಳಿಯ ಆಯವ್ಯಯ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು;
- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ (ಕೈಗಾರಿಕೆ) ಸೌಲಭ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, 2002; ಮತ್ತು
- ❖ 2006ರ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿರ್ಧಾರಣಾ ಅಧಿಸೂಚನೆ.

⁷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-1 ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2 ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-3 ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಬೆಳಗಾವಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಬಳ್ಳಾರಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ದಾವಣಗೆರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಧಾರವಾಡ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಕಲಬುರಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಹಾಸನ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಮಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಮೈಸೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ತುಮಕೂರು.

⁸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಬಳ್ಳಾರಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2 ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಧಾರವಾಡ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-ಮೈಸೂರು.

⁹ 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯ ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ ₹ 2,401.73 ಕೋಟಿಯ ಪೈಕಿ ₹ 1,029.41 ಕೋಟಿ.

2.1.6 ಕೃತಜ್ಞತೆ

ಈ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಮಂಡಳಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ನೀಡಿದ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

2.1.7 ಯೋಜನೆ

ಒಂದು ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆಯು, ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗುರಿ, ನೀತಿ, ಕುಶಲತೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿರುವ ದೀರ್ಘಾವಧಿ/ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಗುರಿಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಒಂದು ನೀತಿ ನಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಡಳಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ವಲಯವಾರು ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಉಪಕ್ರಮಶಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉಚಿತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಐದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿನ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

2.1.7.1 ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಜಾರಿಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊರತರುವುದು; ಇದು, ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆ, ಒಂದು ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಬೇಕಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ನೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ವಿನ್ಯಾಸಿತ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಅನುಮತಿಸುವುವು.

ಮಂಡಳಿಯು, 29 ಮೇ 2009 ಮತ್ತು 24 ನವೆಂಬರ್ 2014ರಂದು ನಡೆದ ಅದರ 293ನೆಯ ಮತ್ತು 332ನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14 ಮತ್ತು 2014-19ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14 ಮತ್ತು 2014-19ರ ಜಾರಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಕೋಶವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಹ ತಿಳಿಸಿತು.

2.1.7.2 ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಚನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸಹ ಮಂಡಳಿಯು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೂಡಿಕೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದನಂತರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಹಂಚುವಂತೆ, ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜೊತೆಗೆ ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಗಟು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ ಭೂಮಿಯು ಲಭ್ಯವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ (ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ) ರಚನೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿತು (2007/2008). ಈ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1.15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. 2009-14ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ₹ 1,000 ಕೋಟಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,000ದಿಂದ 2,000 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತು. 2009-14ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಅವಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಗಳೆರಡೂ ಸೇರಿದ್ದ 1.15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಪೈಕಿ 50,887 ಎಕರೆಯನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 21,486 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು 9,160.03 ಎಕರೆಯು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಕಡೆಗೆ ಪಾವತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ರಚನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ರಚನೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಯೋಜನಾರಹಿತವಾಗಿದ್ದವು, ಇದು 2009-2013ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ, 2013-2017ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ 20,240.97 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ (ಶೇಕಡ 40) ಹೊರಗಿಡುವಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೊರತೆ (9,306.06 ಎಕರೆ), ರೈತರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ (6,456.57 ಎಕರೆ) ಮತ್ತು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ/ ನೆಡುತೋಪು (4,478.34 ಎಕರೆ), ಇವು ಹೊರಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಮೇಲಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿಧಿಯು ಬಾರದಿದ್ದುದರಿಂದ, ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತಗ್ಗಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು (ಜೂನ್ 2011).

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜೊತೆಗೆ ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ ರಚನೆಗೂ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ರಚನೆಗೆ ಹಂಚಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಬಳಸಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಮಂಡಳಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಏಕಘಟಕ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬಳಸಿದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಹಂಚಲರ್ಹ ಭೂಮಿಯ ತಪಶೀಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿತ್ತು, ಆದರೆ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ 4ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಆದರೆ, ನೈಜ ಅಗತ್ಯತೆಯ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯ ನಂತರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದು, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು.

2.1.7.3 ಯೋಜನಾರಹಿತ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ

ಮಂಡಳಿಯು ವಿಶಾಲ ಹರವಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರೂ, 2014-19ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ರಚನೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ 40,000 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ 332ನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (24 ನವೆಂಬರ್ 2014), ಜೂನ್ 2011ರಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2014-19ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ

ಗುರಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ:

- ❖ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ¹⁰, 27,000 ಎಕರೆಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಭೂಮಿಯು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 21,486¹¹ ಎಕರೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2014ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 6,339.10¹² ಎಕರೆ); ಮತ್ತು
- ❖ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವರದಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ. 2009-14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ 6,287.32 ಎಕರೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯು (ಶೇಕಡ 50), ಕೋಷ್ಟಕ 2.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಗುರಿಯಾದ 12,500 ಎಕರೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.1: ಗುರಿ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿವರಗಳು

(ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಹಂಚಿಕೆಯ ಗುರಿ	ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಂಚಿಕೆ	ಕೊರತೆ
1	2009-10	2,500	1,690.19	809.81
2	2010-11	2,500	1,477.00	1,023.00
3	2011-12	2,500	1,695.56	804.44
4	2012-13	2,500	1,006.37	1,493.63
5	2013-14	2,500	418.20	2,081.80
ಒಟ್ಟು		12,500	6,287.32	6,212.68

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿಯ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು)

2009-14ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಗುರಿಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2014ರಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 6,339.10 ಎಕರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯು ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಮಂಡಳಿಯು 2014-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 4,376.14 ಎಕರೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಹಂಚಿಕೆಯು 3,382.74 ಎಕರೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು; ಹೀಗೆ, ನಂತರದ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಅರಿವಿರುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇ, ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿತು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಮುಂದುವರೆದು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯು 31 ಜನವರಿ 2006ರಂದು ನಡೆದ ಅದರ 271ನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಯೋಜನಾ ರೂಪರೇಖೆಯ ಜೊತೆಯಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯು 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಎಲ್ಲ 42 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನೂ (ಅನುಬಂಧ 2.1) ಅಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅನುಮೋದಿಸಿತ್ತು. ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು, ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿಶೇಷ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತು; ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಆರಂಭವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯವು ಮೊದಲೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

¹⁰ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರವೂ, ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 2014ರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

¹¹ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2014-19, ಪುಟ 7.

¹² 2014-15ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು.

ಯೋಜನಾರಹಿತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಚ್ 2017) 6,593 ಎಕರೆ¹³ ವ್ಯಾಜ್ಯರಹಿತವಾದ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು ₹ 6,000 ಕೋಟಿ¹⁴ ಬೆಲೆಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು 28 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಭೂಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2016) 30,507.57 ಎಕರೆ¹⁵ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಸುಮಾರು ₹ 3,172 ಕೋಟಿ¹⁶ ಬೆಲೆಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದುವಂತಾಯಿತು.

ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು, ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಇಳಿತವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

2.1.7.4 ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಳಂಬ

ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯು ಒಮ್ಮೆ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾದ¹⁷ ನಂತರ, ಭೂಮಾಲೀಕರು ಭೂಮಿಯ ಮಾರಾಟ, ಗುತ್ತಿಗೆ, ಅಡಮಾನ, ಭೂಸ್ವಭಾವದ ಬದಲಾವಣೆ, ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಒಂದು ಯುಕ್ತ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಶೀಘ್ರ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1894ರಲ್ಲಿ (1984ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ) ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾದ ಕಾಲಮಿತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮವು, ಅಂತಿಮ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮಯದ ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ನಿರರ್ಥಕಗೊಳಿಸುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಸಹ ಸ್ವಾಧೀನತಾ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಂದ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ, ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಭೂಮಿಯು ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಆರಂಭದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಉಳಿಯಿತು.

ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 28,719.29 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳು 15 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಸಮಯದಿಂದ ಬಾಕಿಯಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 65ರಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಸಮಯದಿಂದ ಬಾಕಿಯಿತ್ತು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಡಿ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯ ವಯೋಮಾನವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 2.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

¹³ ಮಂಡಳಿಯ 2017-18ರ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳು.

¹⁴ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಂಚಿಕೆಯ ದರಗಳು.

¹⁵ 21 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2016ರಂದು ನಡೆದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು.

¹⁶ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ₹ 10.40 ಲಕ್ಷದಂತೆ ಅದೇ ದರದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

¹⁷ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 28(1)ರ ಅಡಿ ನೀಡಿದ್ದು.

ಕೋಷ್ಟಕ 2.2: ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಡಿ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅವಧಿ	ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ-ಗುಂಟೆ)
1	10 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	3	394.39
2	5ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳು	34	18,234.35
3	2ರಿಂದ 5 ವರ್ಷಗಳು	8	10,089.35
	ಒಟ್ಟು	45	28,719.29

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ವಿವರಗಳಿಂದ ಸಂಕಲಿಸಿದ್ದು)

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ 25,828 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಜಂಟಿ ಅಳತೆ/ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬದಿಂದ ತಡೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಕೈಬಿಡುವಿಕೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದ 1,365.07 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು, ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಬಾಕಿಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು ಮುಂದುವರೆದು. 1,001.16 ಎಕರೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರೈತರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಅಥವಾ ಬೇರಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 525.06 ಎಕರೆಯು ಮಂಡಳಿಯ ವಿಶೇಷ ಭೂಸ್ವಾಧೀನಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಿದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಡಿ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ, ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ/ಕೈಬಿಡುವಿಕೆಯ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಅನುಚಿತ ವಿಳಂಬವು ಭೂಮಾಲೀಕರನ್ನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿಟ್ಟಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಭೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಹಕ್ಕು ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಳಂಬವು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿನಿಯಮ/ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿ ವಿಧಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಮೌನವಾಗಿತ್ತು.

ನಿರ್ಣಯ: ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಭೂಸ್ವಾಧೀನವು ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರೇರಿತವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಘಟನೆ ಆಧಾರಿತವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ, ಮಂಡಳಿಯು ಗಮನಾರ್ಹ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಆಸ್ತಿ ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಧೀನತಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂತೆ ಬಹು ವಿಶಾಲವಾದ ಭೂಮಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

ಶಿಫಾರಸು 1: ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಬೇಕು. ಭೂಸ್ವಾಧೀನತೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

2.1.8 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 51 ಎ(ಜಿ) ಪರಿಚ್ಛೇದವು, ಅರಣ್ಯ, ಕೆರೆ ಮತ್ತು ನದಿ ಹಾಗೂ ವನ್ಯಜೀವಿಯ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವಿಕೆಗೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತ್ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಸಮರ್ಥನೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಳಕಳಿ/ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಗಮನಿಸಲಾದ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳು

2.1.8.1 ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ

ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯು, ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಅದರ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಬಳಸುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯು ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪಶಮನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯ ಅಧಿಸೂಚನೆ 2006ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

162 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 62 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು, ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ 62 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 31 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 31 ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 20 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಪಡೆದಿತ್ತು; ಅನುಬಂಧ 2.2ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ 62 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ, 11 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು.

ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿರುವಂತೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು, ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ/ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯದಂತೆ ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಸಮಾಲೋಚಕರನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಕೇವಲ 2012ರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಆದರೆ, 2006 ಮತ್ತು 2012ರ ನಡುವೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ 31 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಪಡೆಯದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಉತ್ತರವು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ.

2.1.8.2 ಪರಿಸರ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದು

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯದ 30 ಜೂನ್ 2009ರ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 31 ಮಾರ್ಚ್‌ಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಫಾರಂ 5ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು, ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು,

1986ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯ ಷರತ್ತುಗಳ ಪಾಲನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆತ್ತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆತ್ತು.

ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲೂ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ವಿವರಣೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ/ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಾದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಅಳತೆಗೋಲುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದೊಡನೆ ಸಂಭವನೀಯ ರಾಜಿ, ಪ್ರದೂಷಣಗಳ ಹೊರದೂಡುವಿಕೆ, ಅಪಾಯಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ನೀರು, ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದುವರೆದು, ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ/ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ ವರದಿಗಳು, ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಸರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಮಂಡಳಿಯು, ಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಪರಿಸರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೋಶ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯು ಉತ್ತರಿಸಿ, ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಕೋಶವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒಪ್ಪಿತು (ಜುಲೈ 2017).

2.1.8.3 ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡದಿದ್ದು

ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಅನುಮೋದಿತ ವಿನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ರಚನೆಯು ಸೇರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಡೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ 59 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕಾಗಿ (ಹಸಿರು ಪ್ರದೇಶ) ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ 1,716.20 ಎಕರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ 103 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

- ❖ 66 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 47ರಲ್ಲಿ, ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು
- ❖ 19 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ 392.88 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಕೋಷ್ಟಕ 2.3ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.3: ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)	ಸ್ಥಿತಿ
1	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	156.02	ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ
2	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ	17.42	
3	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	36.68	
4	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	182.76	
	ಒಟ್ಟು	392.88	

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಮಂಡಳಿಯ ಹೊಣೆಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಪಶಮನದ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೀಗೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

2.1.8.4 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವು, ರಸ್ತೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ಮಳೆ ನೀರು ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ 66 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ 38ರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.4ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ/ಎಲ್ಲ ವಿಧಗಳಲ್ಲೂ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.4: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಗಳು	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	ಒಟ್ಟು
1	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	05	13	08	12	38
ಮೇಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ						
2	ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರಹಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು	02	06	04	09	21
3	ನೀರಿನ ಸಗಟು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ	05	13	02	08	28
4	ದಾರಿದೀಪಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ	03	08	0	03	14
5	ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ	05	13	08	12	38

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ಮುಕ್ತಾಯವು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾನುಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಂಚಿಕೆಯು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮುಕ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಆದ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದ 4,077 ಘಟಕಗಳು ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರ, ನೀರಿನ ಸಗಟು ಸರಬರಾಜು, ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಇದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು/ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪರಿಭವಗೊಳಿಸಿತು.

ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಂತಹ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ರಚಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017) ಸರ್ಕಾರವು, ಹಂಚಿದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿತು.

ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಪೂರ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸರಿಯಿರಲಿಲ್ಲ.

2.1.8.5 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ನೀರಿನ ವಿಸರ್ಜನೆ

ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ 2006ರ ವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತೀರುವಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ, 1974ರ ವಿಧಿಗಳು ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೊರೆ, ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಬಾವಿ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

2011ರಲ್ಲಿ, ಮೂರು¹⁸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನವು¹⁹, ಈ ಮೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಭಾರ ಲೋಹಗಳಾದ ಕಬ್ಬಿಣ, ತಾಮ್ರ, ನಿಕೆಲ್, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಅನುಮತಿಸಿದ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿತು.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಮಲಿನಕಾರಿಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯ ಹಂಚಿಕೆದಾರಾವಾರು ವಿವರಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ಪೈಕಿ ಮೂರರಲ್ಲಿನ²⁰ 2011-12ರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಆರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾಪೂರ್ವಕ ವರದಿಯನ್ನು, ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿವರಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.5ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತಿವೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.5: ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಪರಿಮಾಣ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ಪ್ರತಿ ದಿನ)	ಗೃಹಬಳಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ಪ್ರತಿ ದಿನ)	ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಒಟ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ಪ್ರತಿ ದಿನ)	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಶೇಕಡದಲ್ಲಿ	ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ಶೇಕಡದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಮಾಷ ಉತ್ಪತ್ತಿ (ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ಪ್ರತಿ ದಿನ)		ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ದಾಮಾಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ (ವಾರ್ಷಿಕ ಮಿಲಿಯನ್ ಲೀಟರ್)	
						ಕೈಗಾರಿಕಾ	ಗೃಹಬಳಕೆ	ಕೈಗಾರಿಕಾ	ಗೃಹಬಳಕೆ
1	ನರಸಾಪುರ	1,000	300	1,300	98	980	294	358	107
2	ಮಾಲೂರು 4ನೇ ಹಂತ	640	160	800	82	525	131	192	48
3	ಗೌರಿಬಿದನೂರು 2ನೇ ಹಂತ	6,000	1,720	7,720	35	2,100	602	767	220
4	ಗಾಮನಗತ್ತಿ 2ನೇ ಹಂತ	1,100	200	1,300	71	781	142	285	52
5	ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ	1,481	364	1,845	67	992	244	362	89
6	ಬದನಕುಪ್ಪೆ- ಕೆಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ	3,480	678	4,158	6	209	41	76	15
	ಒಟ್ಟು	13,701	3,422	17,123		5,587	1,454	2,040	531

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

¹⁸ ಮೇಟಗಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಹೂಟಗಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಾಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ.

¹⁹ 'ಹೆವಿ ಮೆಟಲ್ ಪೊಲೂಷನ್ ಅಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಇನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯಾಸ್ ಸಾಯಿಲ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಇಂಡಿಯಾ' ಮೇಲಿನ ಅಧ್ಯಯನ, ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಶನಲ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಅಪ್ಲೈಡ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ರಿಸರ್ಚ್ (ಸಂಪುಟ 1, ಸಂಚಿಕೆ 4, 2012) - ಕೃತಿಕಾರರು: ಶಿವಕುಮಾರ್ ಡಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕಂಠಸ್ವಾಮಿ ಎಸ್.

²⁰ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2 ಬೆಂಗಳೂರು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಮೈಸೂರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ದರದಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು 2,571 ಮಿಲಿಯನ್ ಲೀಟರ್ (2,040 + 531) ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊರಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು, ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಿದು ಹತ್ತಿರದ ಜಲರಾಶಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಜಲರಾಶಿ/ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಜಲರಾಶಿಗಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

ತಪ್ಪೆಸಗುತ್ತಿರುವ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017).

2.1.8.6 ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದ ತೆರೆದ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆ

ಮಳೆ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗಳು ಅಧಿಕ ಮಳೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸರ್ಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಳವೆಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರಿನ ಎಂಟು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಏಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ತೆರೆದ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ, ಕೆಳಗಿನ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 2.1ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತೆ, ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು; ಇವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಿರದ ತೆರೆದ ಕೆರೆಯತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು:

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 2.1: ಮುಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದು

(ಆಧಾರ: ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೇಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ)

ಮೈಸೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಎಂಟು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮ, ಕೀಲೆಣ್ಣೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಕಾರ್ಬೋ-ಸೆರಾಮಿಕ್ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ನೂಲು ತೆಗೆಯುವ ಘಟಕಗಳಂತಹ 35 ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು, ಮಳೆನೀರನ್ನು ಹರಿಸಲು ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದ್ದ ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಕ್ರಮವು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ²¹, 1974ರ ವಿಧಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ/ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸಮೀಪದ ಜಲರಾಶಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಇನ್ನೂ ಜಟಿಲವಾಯಿತು.

ತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017).

ನಿರ್ಣಯ: ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಮೀಪದ ಜಲರಾಶಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಸಂವೇದನಾಶೀಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶಿಫಾರಸು 2: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಮುನ್ನವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ, 1974ರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು.

2.1.9 ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966ರ ವಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿಗಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚ ರಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ (21 ಮಾರ್ಚ್ 1986) ಪ್ರಕಾರ, ನಿವೇಶನಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ವೆಚ್ಚ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಈ ಎರಡು ಘಟಕಗಳ ಮೇಲೂ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಸೇವಾ ಶುಲ್ಕಗಳು ಸೇರಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಘಟಕದಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಹಂಚಿಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ದಾಮಾಷಾ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮೂಲೆ ನಿವೇಶನಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದರಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವು ಹೇಳಿತ್ತು.

ಬೆಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಉಚಿತವಾಗಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ತುಲ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆಂದು ಬಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

²¹ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 26, ತೊರೆ, ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಬಾವಿ ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ತ್ರಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

2.1.9.1 ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರದ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ಒಂದು ಮೂಲ/ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುತ್ತದೆ; ಇದು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಅಂತಿಮ ದರದ ನಿಗದಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅಥವಾ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾದಾಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದರವು ಪರಿಷ್ಕೃತವಾಗಿತ್ತು.

66 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಹಂಚಿಕೆ ದರಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯು, ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ²² ಮೂವರು ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯ ದರಗಳನ್ನು ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನುಮೋದಿತ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದರಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯು ನಂತರ ಇಳಿಸಿತು. 76 ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ, ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು/ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ, ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುದಾನಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ದರಗಳಿಂದ ಹೊರತುಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಆನಂತರದ ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಮೋದಿತ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಆರಂಭಿಕ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ದರದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲದಾಗಿದ್ದು, ಈ 76 ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಬಂಧ 2.3ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ₹ 91.07 ಕೋಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ಆರಂಭಿಕ ಹಂಚಿಕೆದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ದರಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ನಂತರದ ಇಳಿತವು ಪಕ್ಷಪಾತೀಯ ಮತ್ತು ಅನುಚಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಭೂಮಿಯ ಹೆಚ್ಚು ದರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯು ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತಿಮ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವಾಗ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸಹ ಹೇಳಿತು.

ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಆರಂಭಿಕ ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದ ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಸಮನಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಾನಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಂಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತುಪಡಿಸುವುದು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗುವುದು.

ನಿರ್ಣಯ: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳ ಹೊರಗಿಡುವಿಕೆಯಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದರಗಳು ಕೆಳಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾದವು.

ಶಿಫಾರಸು 3: ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರಗಳ ಆಯ್ಕೆಯು ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ದರಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

²² ಅಡಕನಹಳ್ಳಿ, ಬದನಗುಪ್ಪೆ ಕಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ, ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ ಮತ್ತು ವೇಮಗಲ್.

2.1.10 ಹಂಚಿಕೆಗಳು

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ, ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯು ಸಕ್ಷಮ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿತ್ತು. ಹಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

2.1.10.1 ಯೋಜನೆಯ ಅನಧಿಕೃತ ತೀರುವಳಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು (ಸೌಲಭ್ಯ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತೀರುವಳಿಯ ಹೊಣೆಯು, ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ರಚಿತವಾದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ₹ 15 ಕೋಟಿಯವರೆಗಿನ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಮತ್ತು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರವು ಹಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ₹ ಮೂರು ಕೋಟಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಹೂಡಿಕೆಯಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯ ತೀರುವಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಭೂ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ರಚಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2005).

ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ತೀರುವಳಿ ಮತ್ತು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾದ ಭೂ ಹಂಚಿಕೆಯು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು (ಸೌಲಭ್ಯ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಮನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನಧಿಕೃತ ಹಂಚಿಕೆಗಳು 152 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 158.79 ಎಕರೆಯಷ್ಟಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 2.6ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.6: ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿದ್ದ ನೇರ ಹಂಚಿಕೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ
1	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	84	42.07
2	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	37	48.85
3	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	16	40.46
4	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ	15	27.41
	ಒಟ್ಟು	152	158.79

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಮಂಡಳಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸದಸ್ಯರು, ಮಂಡಳಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮಿತಿ, ಮುಂತಾದವು ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿತ್ತು.

ಸಮಿತಿಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಹಂಚುವುದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ (ಸೌಲಭ್ಯ) ಅಧಿನಿಯಮವು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಆದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು (ಸೌಲಭ್ಯ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2002ರ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಯು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಮನಾಗುತ್ತದೆ.

2.1.10.2 ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರದ ಆರಂಭವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಕಾಲಿಕ ವಿಲೇವಾರಿಯು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1966 ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಯಮಾವಳಿ, 1969 ಆಗಲೀ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಹೊರಗೆಡಹಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಬಂದವರು ಮೊದಲು ಹೊರಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು, ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅರ್ಜಿಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿಗೆದ್ದುರಾಗಿ ಅವುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತಾ ಶ್ರೇಣಿಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಒಳಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಿತ್ತು.

ಮಾದರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿವರಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.7ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತಿದ್ದವು:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.7: ವಿಲೇವಾರಿ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	31.3.2017ರಂದು ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಗಳು
1	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	69
2	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ	23
3	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	1,081
4	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ
ಒಟ್ಟು		1,173

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಯೋವಾರು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 2.8ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.8: ಹಂಚಿಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಳಂಬದ ಅವಧಿ	ಬಾಕಿಯಿದ್ದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	6 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	281
2	5 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	452
3	4 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	61
4	3 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	24
5	2 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ	38
6	2 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆ	225
ಒಟ್ಟು		1,081

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಗಮನಗಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ 803 ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ 269 ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯರಹಿತವಾದ 48.16 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಲಭ್ಯತೆಯಿದ್ದರೂ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೂಡಿಕೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಹೂಡಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ತೀರುವಳಿಯಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದ್ದ 278 ಅರ್ಜಿಗಳು, ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಗದಗ್-ನರಸಾಪುರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದವು. ಭೂಮಿಯು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಅನುಮೋದಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತೀರುವಳಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಮಂಡಳಿಯು ಭೂಮಿಯ ಅಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಅರ್ಜಿಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು “ಸಕಾಲ”²³ ಅಡಿ ತರಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ (ಆನ್ ಲೈನ್) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017).

ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶವು ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

2.1.10.3 ವ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆ

ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಬಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಆರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹಂಚಿದಾರರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ, ಮಂಡಳಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಭಾಗದಿಂದ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 2.9ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.9: ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏಕರೆಯಲ್ಲಿ
1	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	27	114.70
2	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	14	86.03
3	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	7	9.32

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು 1992 ಮತ್ತು 2013ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಂಚಿದಾರರು ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯು ಒದಗಿಸಿದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿವರಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ, ಈ ಹಂಚಿದಾರರಿಗೆ ಬದಲೀ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಿಲ್ಲ.

ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಂತರ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಉಂಟಾದವು ಮತ್ತು ಬದಲೀ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಹಂಚಿದಾರರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017).

ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಉತ್ತರವು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಮತ್ತು ಬದಲೀ ನಿವೇಶನಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.

2.1.10.4 ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ

ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ, ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ನಿವೇಶನದ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಹಂಚಿದಾರನಿಗೆ ನಂತರ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿದ್ದರೂ, ಅವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ

²³ ಸಕಾಲ - ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಭೂಮಿಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿಕೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು (ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರದ ಶೇಕಡ 70ರಿಂದ 80²⁴) ಹಂಚಿಕೆ ಪತ್ರ ನೀಡಿದ 180 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಸೂಚಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ 25 ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸಿದ್ದ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಠೇವಣಿಯ ಮುಟ್ಟುಗೋಲಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ರದ್ದಾದ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಇತರ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬಹುದು.

ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 12 ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಡಿಯ 38 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ 722 ಹಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತದ (₹ 581.20 ಕೋಟಿ) ಪಾವತಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ, ಆರಂಭಿಕ ಠೇವಣಿಗಳು ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಧನೆ-ತನಿಖೆಯಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ, 581.64 ಎಕರೆಯ, 17 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ, 305 ಹಂಚಿಕೆಗಳ ಸಂಬಂಧದ ₹ 59.57 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವು ಸೇರಿತ್ತು.

₹ 581.20 ಕೋಟಿಯ ನ ವಸೂಲಾತಿಯು ನಗದು ಹರಿಯುವಿಕೆಯ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ರದ್ದುಗೊಳಿಸದಿದ್ದುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ತಡೆಹಿಡಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಮುಂದುವರೆದು, ಹಲವಾರು ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ರದ್ದತಿಯಾಗದಿದ್ದುದು, ಈ ನಿವೇಶನಗಳು ಮುಂದಿನ ಹಂಚಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರದ ಕಾರಣ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುವುದು.

ಗುತ್ತಿಗೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಮುಂದುವರೆದು, ಸಣ್ಣ ಘಟಕಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅನ್ವಯಿಸುವ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಿದ ನಂತರ ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಹ ಉತ್ತರವು ತಿಳಿಸಿತು.

2.1.11 ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನ

2.1.11.1 ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 14ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವಂತೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಒದಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಂಡಳಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ, ನೀರು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು, ಬೀದಿ ದೀಪ, ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದ 'ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ'²⁵ ಪದದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿ1 86 ಎಸ್‌ಪಿಕ್ಯು 90, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ 13 ಮಾರ್ಚ್ 1991ರಂತೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೂಲ ವಿನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿವೇಶನ ಸಂಖ್ಯೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಹಂಚಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉಳಿಕೆ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

²⁴ ಬೆಂಗಳೂರು, ರಾಮನಗರ, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 70 ಮತ್ತು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80.
²⁵ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿ, ದೂರವಾಣಿ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಫನ್ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ, ಫಲಾಹಾರ ಮಂದಿರ, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ನಿಲ್ದಾಣ, ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ, ಚೆರಾಕ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಬಸ್ ಡಿಪೊ, ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ/ ಟೆಂಪೊ ನಿಲ್ದಾಣ, ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ, ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕೇಂದ್ರ, ನೀರಿನ ಘಟಕ, ಡೀಸೆಲ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಆಟೋಮೊಬೈಲ್ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಔಷಧಾಲಯ, ತೂಕಮಾಡುವ ಸೇತುವೆ, ಹೊಟೆಲ್, ಮೊಟೆಲ್, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ರಜಾ ವಿಹಾರಧಾಮ, ಮುಂತಾದವು ಸೇರುತ್ತವೆ.

ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು 1991ರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೂ, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನದ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳಂತೆ ಕಾಣಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಗುತ್ತಿಗೆ-ಮಾರಾಟದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಮಾರಲಾಯಿತು.

ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರದ ಆದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಬೇಕಾಗಿರುವ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯ ನಿಯಮಾವಳಿ, 1969ರ ನಿಯಮಾವಳಿ 7ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗಮನಿಸಿತು²⁶ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2011).

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರಡು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ (ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ) ನಿಯಮಾವಳಿ, 2012ರ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿತು.

ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನದ ಹಂಚಿಕೆ ನಿಯಮಗಳ ರಚನೆಯು ಬಾಕಿಯಿದ್ದಂತೆ, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ಅಂದರೆ 99 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ, ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು (324ನೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆ ತಾ. 27 ಜೂನ್ 2013). ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಆದೇಶದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ 55.37 ಎಕರೆ ಅಳತೆಯ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾರಿತ್ತು; ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಸಾಯಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದ (ಜುಲೈ 2015) 52.24 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯು ಸೇರಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಫ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯು, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆಯೇ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು (1991).

ಹೀಗೆ, ಪಾಲನಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು, ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, 55.37 ಎಕರೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಪಕ್ಷಪಾತೀಯ ವಿಲೇವಾರಿಯತ್ತ ಒಯ್ದಿತ್ತು.

ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು 22.05.2017 ಮತ್ತು 22.08.2017ರ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದವು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಮುಂದುವರೆದು, ಭೂಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಸಾಯಿ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಕ್ರಯಪತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು, ಇದು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದನೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಆದರೆ, ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರೆದು, ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ರಯಪತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಬಳಕೆಯ ಷರತ್ತು ಕೇವಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲಿರಬೇಕಾದ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

²⁶ ಮೇಲ್ಕನವಿ ಅರ್ಜಿ 66896/ 2010ರಲ್ಲಿ.

2.1.11.2 ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿವೇಶನಗಳ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟ

ಹಂಚಿಕೆಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ನಿವೇಶನಗಳ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವನ್ನು, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.10ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.10: ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ನಿವೇಶನಗಳ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಹೆಸರು	ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು		ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟ	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)	ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)
1	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು	39	151.16	19	130
2	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬಳ್ಳಾರಿ	11	8.20	7	4.71
3	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ	1	6.03	1	6.03
4	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು	34	39.73	1	1.01

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವು ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗುವಂತೆ, ಆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇಳಿಸಿತು.

ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವು ಗಮನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮತಿಸಿದರು.

ನಿರ್ಣಯ: ಶಕ್ತಿ ತುಂಬುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬಾಧಿಸುವಂತೆ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟಗಳತ್ತ ಒಯ್ಯಿತು.

ಶಿಫಾರಸು 4: ಹಂಚಿಕೆಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾವಾರು ದತ್ತಾಂಶದ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದಿಂದ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಪಕ್ಷಪಾತೀಯ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವನ್ನು ತಡೆಯಲು, ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿರಬೇಕು.

2.1.12 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ಹೇಳಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಆರಂಭಿಸಲು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಸಕಾಲ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

2.1.12.1 ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ಇಚ್ಛಿತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲು ಮಂಡಳಿಯು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಆರಂಭ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಂದ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವಿವರಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ನಂತರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಶುದ್ಧಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ, ಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳು ಭಾಗೋಲಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಡ್ಡ-ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಂತೆ, ಹಂಚಿಕೆದಾರನು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯು ಹಸ್ತಾಂತರವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ, ಇದನ್ನು ದಂಡಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಂಡಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಿರುವ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಆವೇಳೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆ-ಮಾರಾಟದ ಒಪ್ಪಂದವು²⁷ ತಾನಾಗಿಯೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕೆಳಗಿನ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.12.2ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಒಂದು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರಿಂದ ಅಡಚಣೆಯಂತಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ, ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಂದ ಯೋಜನೆಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳಿದ್ದವು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017). ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯರಹಿತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಉತ್ತರವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

2.1.12.2 ಭೂಮಿಯ ಪುನರ್ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿವಕೆ

ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು/ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಪುನರ್ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 34 (ಬಿ) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಾಲಸೂಚಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬದ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಯೋಜನೆಯ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವು 30 ವರ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮೀರಿತ್ತು. ಜಾರಿಗೊಳಿಸದಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವಾರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 2.11ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 2.11: ಯೋಜನೆಗಳ ಜಾರಿಯಾಗದಿದ್ದುದು

(ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅವಧಿ	ಅಕಾ, ಮೈಸೂರು		ಅಕಾ, ಧಾರವಾಡ		ಅಕಾ, ಬಳ್ಳಾರಿ		ಅಕಾ-2, ಬೆಂಗಳೂರು		ಒಟ್ಟು	
		ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವ್ಯಾಪ್ತಿ
1	30 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ	0	0	03	2.13	0	0	06	9.86	9	11.99
2	20ರಿಂದ 30 ವರ್ಷ	20	127.14	09	17.20	0	0	09	19.62	38	163.96
3	10ರಿಂದ 20 ವರ್ಷ	24	32.65	30	35.19	08	17.31	25	138.36	87	223.51
4	5ರಿಂದ 10 ವರ್ಷ	107	188.67	66	64.68	25	259.50	26	57.89	224	570.74
5	5 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ	30	27.83	47	82.92	25	14.37	07	17.99	109	143.11
	ಒಟ್ಟು	181	376.29	155	202.12	58	291.18	73	243.72	467	1,113.31

(ಅಕಾ: ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ) (ಆಧಾರ: ಅಕಾಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶದಿಂದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಂಕಲಿಸಿದ್ದು)

²⁷ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಭೂಮಿಯು, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ನಂತರ ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, 467 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ 1,113.31 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನೂ ಮೀರಿ ಬಳಕೆಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಧೀನಪತ್ರಗಳನ್ನು 2013ಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಂಚಿಕೆಯ ನಂತರದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪವು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಯಿತು.

ಸರ್ಕಾರವು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2017) ಹಾಗೂ ಮಂಡಳಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು.

ನಿರ್ಣಯ: ಹಂಚಿಕೆಯ ನಂತರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿವೇಶನ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಿಯತಕಾಲದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಹಂಚಿಕೆ/ಗುತ್ತಿಗೆಯ ನಿಬಂಧನೆಯ ಶೂನ್ಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ವಿಳಂಬವಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು.

ಶಿಫಾರಸು 5: ಮಂಡಳಿಯು, ಹಂಚಿಕೆ/ಗುತ್ತಿಗೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅನುಸರಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

2.1.13 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತದರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು, ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ/ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ 2009-14 ಹೇಳಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಂಡಳಿಯು ತಾನೇ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ವಂತ-ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು, ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ/ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉಪನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರಗೊಳಿಸುವುದು.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 66 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಆರರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಒಂದು²⁸ ಉಪನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ, ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು ಕೇವಲ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿತ್ತು. 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು ಹಂಚಿದ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು ಕೋಷ್ಟಕ 2.12ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತಿವೆ:

²⁸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಉಪನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 1964ರ ಅಡಿ ಜೂನ್ 2012ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.

ಕೋಷ್ಟಕ 2.12: ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿದ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಭರಿಸಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ವೆಚ್ಚ

(₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಹಂಚಿದ ನಿಧಿ	ವಾಸ್ತವಿಕ ವೆಚ್ಚ	ಬಳಕೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು
1	2011-12	*	0.64	-
2	2012-13	*	0.48	-
3	2013-14	19.81	0.26	1.31
4	2014-15	32.95	0.81	2.45
5	2015-16	41.35	1.30	3.14
6	2016-17	33.84	1.24	3.66
ಒಟ್ಟು			4.73	

* ಈ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ನಿಧಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ.
(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಕೋಷ್ಟಕ 2.12ರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂತೆ, ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿಧಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಂಡಳಿಯು ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿರಲಿಲ್ಲ.

2009-14ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯು, ಒಂದು ಸಮರ್ಥನೀಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ₹ 500 ಕೋಟಿ ಮೂಲದ್ರವ್ಯದೊಂದಿಗೆ, ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತು. ಮೂಲದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಇಂದಿನವರೆಗೂ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017) ರಚಿಸಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿಯು ಸಮಗ್ರ/ನಿಯತಕಾಲಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಆದ್ಯತೀಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸಂಧರ್ಭ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೊರತೆಯಿಂದಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

2.1.14 ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ

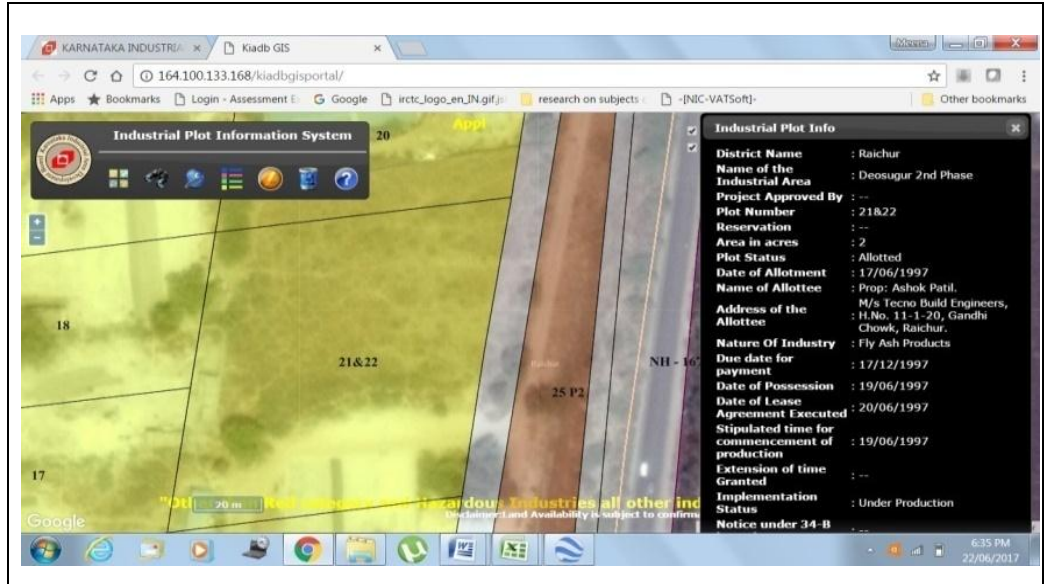
ಮಂಡಳಿಯು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ, ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು, ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗೆ ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ದಾಖಲಾತಿಯಾಗಿರುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರಬೇಕು.

ಮಂಡಳಿಯ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೊರತೆಯಿಂದಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ:

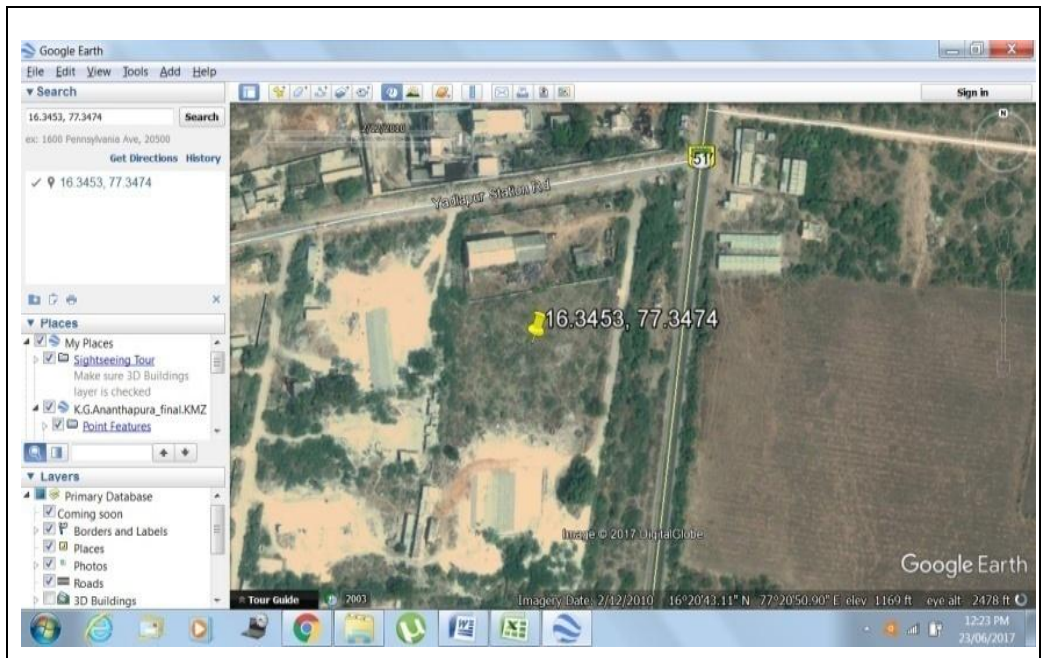
- ❖ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿವೇಶನಗಳು, ಮೂಲ ನಿವೇಶನಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂದೀಕರಿಸಿರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೂಲ ವಿನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಉಲ್ಲೇಖದೊಡನೆ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟವು ವರದಿಯಾಗದೇ ಉಳಿದವು;
- ❖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ತನಿಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವಧಿಗೆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕ್ರಯಪತ್ರದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಗುತ್ತಿಗೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ, ಮುಂತಾದದೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತನಿಖೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸೂತ್ರಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು, ಹಂಚಿಕೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಕಾಲಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು

- ❖ ಕಂಡಿಕೆ 2.1.12.1ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಸಂಧರ್ಭ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತನಿಖೆಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಿತ್ರಗಳೊಡನೆ ಅಡ್ಡ-ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂಸ್ಕರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಿತ್ರಗಳೊಡನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳ ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳ ಅಡ್ಡ-ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ-2, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಐದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದ 22.84 ಎಕರೆ ಸೇರಿದ್ದ 21 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಕ್ರಯಪತ್ರದ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದುದನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು ತೋರಿಸಿದವು. ದೇವಸುಗೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವೇಶನ ಸಂಖ್ಯೆ 21 ಮತ್ತು 22ರ ಮಾದರಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದರ್ಶಿಕೆ 2.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಪ್ರದರ್ಶಿಕೆ 2.1: ದೇವಸುಗೂರು 2ನೇ ಹಂತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಕ್ಷೆ ನಿವೇಶನ ಸಂಖ್ಯೆ 21 ಮತ್ತು 22, ಕ್ರಯಪತ್ರವನ್ನು 05.03.2009ರಂದು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಯಿತು

ಮಂಡಳಿಯ ಗಣಕಜಾಲತಾಣ ಚಿತ್ರ ತಾ. 02.12.2010ರ ಪ್ರಕಾರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಕ್ಷೆ

ಭೂಬಳಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಯಪತ್ರ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಜುಲೈ 2017). ಆದರೆ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಕಂಡುಬಂದಂತೆ, ಭೂಮಿಯು ಖಾಲಿಯಿತ್ತು.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ವಿನ್ಯಾಸಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು, ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿದ್ದ ಮೂಲ ವಿನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗೆ ಅದರ ಅನುಮೋದನೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನುಮೋದಿತ ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿನ್ಯಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಭೂಬಳಕೆ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

2.1.15 ನಿರ್ಣಯ

ಮಂಡಳಿಯು ಒಂದು ಮುನ್ನೋಟ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕ-ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ವರದಿಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. 1.15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ಬೇಡಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ನಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ನಿವೇಶನಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಬೇಡಿಕೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ₹ 6,000 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ 6,593 ಎಕರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ₹ 3,172 ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ 30,507.57 ಎಕರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಭೂಮಿಯ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ತಪಶೀಲನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಪರೀಕ್ಷಾ ತನಿಖೆಯಾದ 38 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದ 4,070 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯತೆ ಎಂದು ಮಂಡಳಿಯು ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯಗಳೆರಡೂ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದವಾಗದೆಯೇ ಉಳಿದವು. ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ್ದು 76 ಹಂಚಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಅನುದ್ದೇಶಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಹಂಚಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಯ ದತ್ತಾಂಶವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಾಕಿ ಹಣ ₹ 581.20 ಕೋಟಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಹಂಚಿಕೆದಾರರು ವಿಫಲರಾದರೂ, ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, 722 ಹಂಚಿಕೆದಾರರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಠೇವಣಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ 25ನ್ನು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಅವಧಿಯು ಮುಗಿದಿದ್ದರೂ, 467 ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ 1,113.31 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನರ್ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

* * * * *

ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಅನುಪಾಲನಾ
ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ 3

ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ

ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಇಲಾಖೆಗಳ, ಅವುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ರಚನೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಪಾಲನಾ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ, ಔಚಿತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಮಿತವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ಲೋಪದೋಷಗಳ ಹಲವಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ

3.1 ಬಳಕೆಯಾಗದ ನಿಧಿಗಳು

ಬಳಕೆಯಾಗದ ₹ 16.96 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪುನರ್ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯರ್ಪಣೆ ಮಾಡದೆಯೇ ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಆಯವ್ಯಯ ಸಂಹಿತೆಯ²⁹ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂಧರ್ಭವು ಕೋರಿದ ಹೊರತು ಹಣವನ್ನು ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಸೆಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಣವು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣದ ಬಳಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರದ ಹಣವನ್ನು ಪುನರ್ವಿನಿಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಅಧ್ಯರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು (ಆಯುಕ್ತರು) ಇವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2016), ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಜನ ಯೋಜನೆಯ ಯುಕ್ತವಲ್ಲದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಅನುದಾನಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಿಧಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು.

❖ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ₹ 10 ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ 1,000 ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ “ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ”ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2014). ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವ, ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ₹ 2.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು (ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ₹ 3.50 ಲಕ್ಷ) ಬಂಡವಾಳ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು (ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 35) ಸಹಾಯಧನ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ಹೊಂದಿತ್ತು. ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವು ಘಟಕದ ಯಶಸ್ವೀ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖತೆಯ ನಂತರವೇ ಹೂಡಿಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ, ₹ 11.25 ಕೋಟಿ ಆಯವ್ಯಯ ಅನುದಾನದೊಂದಿಗೆ (ಜನವರಿ 2015), ₹ 17.52 ಕೋಟಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಯಾಯಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014). ಇದು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು

²⁹ ನಿಯಮ 264.

ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸ್ವರ್ಧಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣದ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು (31 ಮಾರ್ಚ್ 2015).

ಘಟಕದ ಯಶಸ್ವೀ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖತೆಯ ನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕಿದ್ದ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವು, ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದ (2014-15) ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು. ಯೋಜನೆಯು “ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಜನ ಯೋಜನೆ” ಎಂದು ಪುನರ್ನಾಮಕರಣಗೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್‌ನಿಂದ 2015-16ರ ಅವಧಿಯ ಗುರಿ 1,000 ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ 247 ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ₹ 4.29 ಕೋಟಿಯು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತು. ಬಳಕೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ 38ರಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ, ₹ 10 ಕೋಟಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಕಂತನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್‌ಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2016). ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ ಸಹ ನಿಧಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2016ರ ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ₹ 10 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸೆಳೆಯಿತು ಹಾಗೂ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿತು.

- ❖ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಅದರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ರಮವು ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಿಧಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಆ ಬಿಡುಗಡೆಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾದ ನಿಧಿ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಂಹಿತೆಯ ವಿಧಿಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗದ ನಿಧಿಯ ಅಧ್ಯರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಪರಿಷತ್ತು, ಗಳಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಇಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿತು. ಬಳಕೆಯಾಗದ ₹ 16.96 ಕೋಟಿ ನಿಧಿಯು³⁰ ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇದರ ಅಧ್ಯರ್ಪಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

³⁰ (₹ 11.23 ಕೋಟಿ + ₹ 10 ಕೋಟಿ - ₹ 4.29 ಕೋಟಿ = ₹ 16.96 ಕೋಟಿ).

ಆಹಾರ, ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ

3.2 ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಫಲತೆಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ

ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಆಯುಕ್ತರು ವಿಳಂಬಿತವಾಗಿ ಶೇವಣಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ₹ 1.01 ಕೋಟಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ 30ನೇ ನಿಯಮದಂತೆ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ, 1961ರ ಅಧ್ಯಾಯ XVII-B³¹ನ ವಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿತಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಮೊತ್ತವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಅವು ಕಡಿತಗೊಂಡ ತಿಂಗಳಿನ ಅಂತ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಏಳು ದಿನಗಳ ಒಳಗೆ ಜಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಮುಂದುವರೆದು, ಮೇಲಿನ ಕಾಯಿದೆಯ ಭಾಗ 201 (1ಎ) ಪ್ರಕಾರ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆಯ ಜಮಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಲೋಪವು, ಅಂತಹ ತೆರಿಗೆಯ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹ ತೆರಿಗೆಯು ಕಡಿತಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅಂತಹ ತೆರಿಗೆಯು ಪಾವತಿಯಾದ ದಿನಾಂಕದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ತಿಂಗಳಿನ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಒಂದೂವರೆಯಷ್ಟು ಸರಳಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಹಿತೆಯು (ಪರಿಚ್ಛೇದ 331) ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಗದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಗದು ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ನಗದು ಶಿಲ್ಕನ್ನು ಖಜಾನೆಯ ಪ್ರಕಾರವಿರುವ ಶಿಲ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಯುಕ್ತರು, ಆಹಾರ, ನಾಗರೀಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು (ಆಯುಕ್ತರು) ಇವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಮೇ 2016) ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಶಾಶ್ವತ ಗಣಕೀಕೃತ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಗಣಕೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಆಯುಕ್ತರು, ಮೆ. ಕೊಮಾಟ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜೀಸ್ (ಪಿ) ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಅನ್ನು (ಸಂಸ್ಥೆ) ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದರು. 2008-09ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಆಗಸ್ಟ್ 2008ರಿಂದ ಫೆಬ್ರವರಿ 2009) ₹ 18.56 ಕೋಟಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಆಯುಕ್ತರು, ಸಂಸ್ಥೆಯು 18 ಬಿಲ್‌ಗಳಿಂದ ₹ 2.34 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಕಡಿತ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು. ಈ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಂತರ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು 17ರಿಂದ 23 ತಿಂಗಳಿನ ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಆಗಸ್ಟ್ 2010ರಲ್ಲಿ ಸೆಳೆಯಲಾಯಿತು. ಇದೇರೀತಿ, 2009-10 ಮತ್ತು 2010-11ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ₹ 1.03 ಕೋಟಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ವಿಳಂಬದೊಂದಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ 3.1):

³¹ ತೆರಿಗೆಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಸೂಲಾತಿ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.1: ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾದ ತೆರಿಗೆಯ ಠೇವಣಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಡಿತವಾದ ತೆರಿಗೆಯ ಮೊತ್ತ (₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	ಕಡಿತದ ಅವಧಿ	ಠೇವಣಿಯ ವಾಯಿದೆ ದಿನಾಂಕ	ಠೇವಣಿ ಮಾಡಿದ ವಾಸ್ತವಿಕ ದಿನಾಂಕ	ವಿಳಂಬದ ಅವಧಿ
1	2008-09	91.91	ಆಗಸ್ಟ್ 2008	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	23 ತಿಂಗಳು
2		29.20	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2008	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2008	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	22 ತಿಂಗಳು
3		13.07	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2008	ನವೆಂಬರ್ 2008	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	21 ತಿಂಗಳು
4		14.88	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2008	ಜನವರಿ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	19 ತಿಂಗಳು
5		29.89	ಜನವರಿ 2009	ಫೆಬ್ರವರಿ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	18 ತಿಂಗಳು
6		54.78	ಫೆಬ್ರವರಿ 2009	ಮಾರ್ಚ್ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	17 ತಿಂಗಳು
	ಉಪ ಮೊತ್ತ	233.73				
7	2009-10	44.10	ಏಪ್ರಿಲ್ 2009	ಮೇ 2009	ನವೆಂಬರ್ 2010	18 ತಿಂಗಳು
8		10.43	ಜೂನ್ 2009	ಜುಲೈ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	13 ತಿಂಗಳು
9		2.93	ಜುಲೈ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	12 ತಿಂಗಳು
10		15.42	ಆಗಸ್ಟ್ 2009	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2009	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	11 ತಿಂಗಳು
	ಉಪ ಮೊತ್ತ	72.88				
11	2010-11	30.58	ಏಪ್ರಿಲ್ 2010	ಮೇ 2010	ಆಗಸ್ಟ್ 2010	3 ತಿಂಗಳು
	ಉಪ ಮೊತ್ತ	30.58				

(ಆಧಾರ: ಆಯುಕ್ತರು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಯ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಳಂಬವಿದ್ದುದರಿಂದ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಳಂಬಿತ ಪಾವತಿಗೆ ನೋಟಿಸ್ ನೀಡಿದರು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2012). ಅಧಿಕ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿವರಗಳ (ರಿಟರ್ನ್ಸ್) ಸಲ್ಲಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಆಯುಕ್ತರ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2012) ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರವರಿ 2013ರಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ 2009-10 ಮತ್ತು 2010-11ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಯ ತಡವಾದ ಪಾವತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ₹ 14.19 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ₹ 2.10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇರಿಸಿ, ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಪರಿಚ್ಛೇದ 200ಎ ಮತ್ತು 201 (1ಎ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬೇಡಿಕೆ ನೋಟಿಸ್ ಅನ್ನು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಜನವರಿ 2013ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿತು. 2008-09ರಿಂದ 2010-11ರ ಅವಧಿಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಳಂಬಿತ ಪಾವತಿಗಾಗಿ, ತಡವಾದ ಪಾವತಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ₹ 1.01 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ನೋಟಿಸ್ ಅನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015), ಇದರಲ್ಲಿ ಅದಾಗಲೇ ಪಾವತಿಯಾಗಿದ್ದ ₹ 16.29 ಲಕ್ಷ ಸಹ ಸೇರಿತ್ತು. ಬಾಕಿ ₹ 84.49 ಲಕ್ಷ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು³² ಇನ್ನೂ ಪಾವತಿಸಬೇಕಿದ್ದು (ಜನವರಿ 2017), ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಖಜಾನೆಯ ನಗದು ಶಿಲ್ಕಿನೊಂದಿಗೆ ನಗದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿನ ನಮೂದುಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಸೆಳೆದ ಚೆಕ್‌ಗಳು ಜಮಾವಣೆ ಆಗದಿರುವುದು ಕಚೇರಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಗದು ಪುಸ್ತಕದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಸನಬದ್ಧ ವಿಧಿಗಳ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು, ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ₹ 1.01 ಕೋಟಿಯ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು; ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2017 ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

³² ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ: ₹ 100.78 ಲಕ್ಷ ಕಳೆಯಿರಿ ಪಾವತಿಸಿದ್ದು: ₹ 16.29 ಲಕ್ಷ = ಬಾಕಿ: ₹ 84.49 ಲಕ್ಷ

ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ

3.3 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

3.3.1 ಪೀಠಿಕೆ

ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ 'ಪರಿಸರವು ಜಲ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಜಲ, ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ, ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳು, ಇತರ ಜೀವಜಂತುಗಳು, ಸಸ್ಯಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಅಂತರ-ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ'.

ಸಮರ್ಥನೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕೇಂದ್ರವು, ಮೂರು ಉದ್ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘಟಿತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಗಳ ನಾಶ ಅಥವಾ ಅವನತಿಯನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದು/ತಡೆಯುವುದು ಆಗಿರಬೇಕು. ಸಮರ್ಥನೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಗತ್ಯವು ಪರಿಸರದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು (ಮಂಡಳಿ) ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮವಾದ ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 4ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1974). ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಅಧಿನಿಯಮವಾದ ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 ಮತ್ತು ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 ಇವು ಮಂಡಳಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದವು.

ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ವಿಧಿಗಳ ಜಾರಿ ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವುದು ಈ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು:

- ❖ ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974 (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವುದು) ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳು;
- ❖ ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವುದು) ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳು;
- ❖ ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986 ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ರಚಿತವಾದ ನಿಯಮಗಳು;
- ❖ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2016; ಮತ್ತು
- ❖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ನೀತಿ, 2002.

2012-13ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2017ರ ನಡುವೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಮಂಡಳಿಯ 44 ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಮಾದರಿ 13 ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು³³ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಸರಳ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲಾಯಿತು. ಒಂದು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಹ 23 ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಂದು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

³³ ಮಹದೇವಪುರ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ದಾಸರಹಳ್ಳಿ, ನೆಲಮಂಗಲ, ಯಲಹಂಕ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು

3.3.2 ಸಮಗ್ರ ದತ್ತಾಂಶದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 17, ತೋರೆ, ಬಾವಿ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆಯುವಿಕೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುವುದನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲ ನೀತಿಯು (2002) ಸಹ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶದ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳಿತ್ತು. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಂಡಳಿಯು, ಮಲಿನಕಾರಿಯ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ವಿವರವಾದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಮತ್ತು ಮಲಿನಕಾರಿಯ ಮೂಲಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ವಲಯ ಕಚೇರಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ “ಎಫ್” ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಇವು ಕೇವಲ ಹೆಸರು, ಸಮ್ತಿ ಸಿಂಧುತ್ವದ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವರ್ಗಗಳಾದ ಕೆಂಪು³⁴, ಕಿತ್ತಳೆ³⁵ ಮತ್ತು ಹಸಿರು³⁶ ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಯಾವುದೇ ವಲಯ ಕಚೇರಿಯು ಅವುಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ, ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿಯು ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೊರೆಯ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ, ಮಾಲಿನ್ಯದ ಉಪಶಮನ ಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಸಾರಣದ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಜಲ ಮತ್ತು ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯು ತಾಂತ್ರಿಕ (ಆನ್ ಲೈನ್) ಸಮ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಲಭ್ಯಮಾಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಇಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017).

ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮೂಲಗಳ ಸಮಗ್ರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೊರಗಿನವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಬೇಕು.

3.3.2.1 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮ್ತಿ

ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕವು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಲು ಅಥವಾ ಕೊಳಚೆ ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತೋರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿ ಅಥವಾ ಒಳಚರಂಡಿ ಅಥವಾ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯಿರುವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮ್ತಿ ನೀಡಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 25(3) ಮತ್ತು ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 21(1) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

³⁴ ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನಕಾರಕ.

³⁵ ಮಧ್ಯಮ ಮಲಿನಕಾರಕ.

³⁶ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಮಲಿನಕಾರಕ.

ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ, ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಮತ್ತು ಇದರ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಸರಣೆಯ ನಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ. ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 25 (4) (iii)ರಂತೆ, ನೀಡಲಾದ ಸಮ್ಮತಿಯು ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುವ ಅವಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಂಧುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮ್ಮತಿ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧಿಸಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಷರತ್ತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಅನುಭಾವಿಯು ಸಮ್ಮತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಯ ಅವಧಿ ತೀರುವುದಕ್ಕೆ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ 45 ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಹಾಕಬೇಕು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

- ❖ ಹಲವಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಸಮ್ಮತಿಯ ಸಿಂಧುತ್ವದ ಅವಧಿ ತೀರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ 13 ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 2,836 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮತಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ 12 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ, ಕೋಷ್ಟಕ 3.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ನವೀಕರಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.2: ಸಮ್ಮತಿಗಳ ನವೀಕರಣವಾಗದಿದ್ದು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ನವೀಕರಣವಾಗದ ಅವಧಿ	ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಶೇಕಡ)
1	1-2 ವರ್ಷಗಳ ನಡುವೆ	1,198 (42)
2	2-5 ವರ್ಷಗಳ ನಡುವೆ	972 (34)
3	5-10 ವರ್ಷಗಳ ನಡುವೆ	502 (18)
4	10 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ	164 (06)

(ಆಧಾರ: ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಮಂಡಳಿಯು ಸುತ್ತಿದಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಜಲ ನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 33 (1)ರ³⁷ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ;

- ❖ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ದತ್ತಾಂಶದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಕರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿದ್ದರೂ (ಜೂನ್ 2012), ಸಂಭಾವ್ಯ ಮಲಿನಕಾರಕ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ/ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿಯಮಬದ್ಧ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ;
- ❖ ಮಲಿನಕಾರಕ ಮೂಲಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರದಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಮಲಿನಕಾರಕ ಘಟಕಗಳು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. 31 ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಡಿದ್ದ 392 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಇಂದೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಯು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017). ಆದರೆ, ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಸಮ್ಮತಿ ಅನುಮೋದನೆಯು ನವೀಕರಣವಾಗದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮ್ಮತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಘಟಕಗಳ ಪತ್ತೆಗೆ ಶಕ್ತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

³⁷ ತೊರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ.

3.3.2.2 ಸಮ್ತಿ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸಮ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಸಮ್ತಿ, ಇವೆರಡೂ ಸಮ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವಾಗಬೇಕಿದ್ದವು {(ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 25(7)}. ಈ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗದ ಅಥವಾ ವಾಪಸಾತಿಯಾಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಗತವಾಗಿ, ಸಮ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 37ರಷ್ಟು ಸಮ್ತಿಗಳು, ಜೂನ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ನೀಡಲಾದ ಸಮ್ತಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಸಂಸ್ಕರಣವಾಗದೆ ಉಳಿದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಮ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.3: ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಸಮ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಮ್ತಿಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಜನವರಿ 2016ರಿಂದ ಜೂನ್ 2017ರವರೆಗೆ)	ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ನೀಡಿದ ಸಮ್ತಿಗಳು (ಶೇಕಡಾವಾರು)	ಪರಿಗಣಿತ ಸಮ್ತಿ (ಶೇಕಡಾವಾರು)
1	3,314	2,103 (63)	1,211 (37)

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಸಮ್ತಿ ನೀಡಿಕೆಯು, ಅನುಮೋದನೆಗೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಂತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪಾಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಶೀಲವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪರಿಗಣಿತ ಸಮ್ತಿ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಮಂಡಳಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿದ್ದವೇ ಮತ್ತು ಮಲಿನಕಾರಕಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆವಶ್ಯಕ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಇದ್ದವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಪರಿಗಣಿತ ಸಮ್ತಿ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತನಿಖೆಯನ್ನು, ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿದ್ದರೂ, ಮಂಡಳಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

3.3.2.3 ನಿಯಮಬಾಹಿರ ಸಮ್ತಿಗಳು

ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಪ್ರಕಾರ, ಎಂಟು ಪ್ರವರ್ಗದ³⁸ ಯೋಜನೆಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಮಾನವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ/ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರಭಾವಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ, ಪ್ರವರ್ಗ 'ಎ' ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ಗ 'ಬಿ' ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ³⁹ ಮತ್ತೆ ಗುಂಪುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯವು

³⁸ 1) ಗಣಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ 2) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ - ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ತೊಳೆದಾಣ ಮತ್ತು ಖನಿಜ ಸಂಸ್ಕರಣೆ 3) ಸಾಮಗ್ರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ - ಖನಿಜ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಥಾವರ 4) ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ - ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಕೋಕ್ ಗೂಡೊಲೆ ಸ್ಥಾವರ 5) ಉತ್ಪಾದನೆ/ನಿರ್ಮಾಣ - ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮುಂತಾದವು 6) ಸೇವಾ ವಲಯ - ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಸಾಗಣೆಯ ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ 7) ಭೌತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ - ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಸಾಹತು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬಂದರು, ರೇವು, ಹೆದ್ದಾರಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ, ಮುಂತಾದವು ಮತ್ತು 8) ಕಟ್ಟಡ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಗರ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು.

³⁹ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಅನುಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಮಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ.

ಪ್ರವರ್ಗ 'ಎ' ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ನೀಡಿದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ಗ 'ಬಿ'ಗೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಮಗಳು, ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯ/ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.

ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸದೆಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಮಂಡಳಿಯು ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ನವೆಂಬರ್ 2015) ಗಮನಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು, ಅರ್ಜಿದಾರನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೀಡಲಾದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಮಂಡಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015);
- ❖ 2012-13ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಗಳ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು 28 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ನೀಡದೆಯೇ ಕಡತವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತ್ತು ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ನೀಡದೆಯೇ ಕಡತವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ (ಕೋಷ್ಟಕ 3.4), ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸದೆಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮ್ಮತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದವು:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.4: ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಯ ನೀಡಿಕೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉದ್ಯಮದ ಹೆಸರು	ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದ್ದು	ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯ ಸ್ಥಿತಿ
1	89 ಸಿಒಎನ್ 2016	ಮೆ. ಕೃಷ್ಣ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್, ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ	15.12.2016	ನೀಡಿಲ್ಲ
2	207 ಸಿಒಎನ್ 2015	ಮೆ. ಪೂರ್ವಂಕರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಲಿ., ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ	24.02.2016	ನೀಡಿಲ್ಲ

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ, ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಘಟಕಗಳ/ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಒಂದು ಜಂಟಿ ತನಿಖೆಯು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2017) ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ (ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗ) ಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು, ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ, 2006ರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸದೆಯೇ ನೀಡಿತ್ತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.5ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.5: ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹೆಸರು	ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರದೇಶ ಚಮೀನಲ್ಲಿ	ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ	ಷರಾ
1	ಮೆ. ಆಕಾಶ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಸೆಂಟರ್, ದೇವನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ	92,296	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2013ರಿಂದ	ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ
2	ಮೆ. ಸಂಭ್ರಂ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ	63,483	ಡಿಸೆಂಬರ್ 2014ರಿಂದ	

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು, ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಂತೆ, ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ;

- ❖ ಇದೇರೀತಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹದೇವಪುರ ವಲಯ ಕಚೇರಿಯ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ 13/2ಎನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಾದ ಮೆ. ಸೌಪರ್ಣಿಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಹಂತ 2) ಇದರ ಜಂಟಿ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಪಡೆಯದೆಯೇ ನಿರ್ಮಾಣವು ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು (30 ಜನವರಿ 2014). ಮುಂದುವರೆದು, ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆ 13/2ಬಿನಲ್ಲಿನ (ಹಂತ 1) ಯೋಜನೆಯು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪಡೆಯದೆಯೇ ಮುಗಿದಿತ್ತು (2014) ಮತ್ತು ಹಸ್ತಾಂತರಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 15, ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿಧಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಸೆರೆವಾಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗಿನ ದಂಡ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡುವ ಮಂಡಳಿಯ ಕ್ರಮವು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾಳಜಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿತ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು ಚಲಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಯಾಗಿದ್ದವು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಈ ಹಿಂದೆ ಅನುಸರಣೆಯಿರದಿದ್ದರೂ ಮಂಡಳಿಯು “ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮ್ಮತಿ” ನೀಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಹ ಗಮನಿಸಿತು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಂಕಣ 3.1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಕಣ 3.1

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ನೀಡಿಕೆ

ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಮೆ. ನಿರಾಣಿ ಶುಗರ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ), ಬಾಗಲಕೋಟೆ (ಬೃಹತ್ ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗ) ಇವರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಜುಲೈ 2015ರಿಂದ ನವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯ ನವೀಕರಣವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಕಂಪನಿಯು ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತ್ತು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯು ಕಾರಣ ಕೇಳಿದ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರ ನೀಡಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಸಹ ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಉಪಕರಣ ಸ್ಥಾಪಿಸದಿದ್ದರೂ ಮುಚ್ಚುವ ಆದೇಶ ನೀಡಿತ್ತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2016), ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕಂಪನಿಯು ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2017). ವಲಯ ಕಚೇರಿಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಳಿಯು ಸಮಿತಿ ಸಮಿತಿಯು, ಹಲವಾರು ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ (2016-21) ನೀಡಿತು (16 ಫೆಬ್ರವರಿ 2017). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸಮಿತಿಯು ಸಮಿತಿ ನೀಡಿದ ದಿನವೇ, ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಧಿಕದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಾಗದ ಉದ್ಯಮ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ, ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮ, 1974ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 25, 26ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಮುಧೋಳದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮೊದಲ ದರ್ಜೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿತು. ಇನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 33ಎನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯ ನೀಡಿಕೆಯು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಆವಶ್ಯಕ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಈಗ, ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿಯ ನೀಡಿಕೆಯ ನಂತರವೇ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017).

3.3.3 ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದಿರುವುದು

ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಚಾಲನಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ 25ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೊಳಚೆಯ ಸ್ವಭಾವವು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಬದಲಾಗದ ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

- ❖ ಮಂಡಳಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾರ್ಚ್ 2016ರ⁴⁰ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಸಂಭಾವ್ಯವಿರುವ 8,038 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, 1,165 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ;

⁴⁰ ಮಾರ್ಚ್ 2017ರವರೆಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋರಿದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ 2017ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯು ಸಹ ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶ/ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು 44 ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2017ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು, ಇಂದಿನವರೆಗೂ (23 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017) ಅವಶ್ಯಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ 2017ರ ಅಂತ್ಯದ ದತ್ತಾಂಶವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ದತ್ತಾಂಶದ ಇಂದೀಕರಣವು ಆದ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 18,578 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸೇರಿರುವ 162 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದವು. ರಾಜ್ಯವು 11 ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದರೆ ಎರಡು ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದವು. 18,578 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಪೈಕಿ, ಕೇವಲ 7,451 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು ಮತ್ತು 11,127 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಲ್ಲದೆಯೇ ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದವು.
- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯು ಒಂಬತ್ತು ಎಕರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಗೆ, ರಾಯಚೂರು (ಐದು ಎಕರೆ) ಮತ್ತು ಮುಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ (ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ) ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹಂಚಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್/ನವೆಂಬರ್ 2012). ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಯಚೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 23 ಹಾರುಬೂದಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಘಟಕ, 22 ಸಗಟು ಔಷಧಿ/ಔಷಧೀಯ ಘಟಕ ಮತ್ತು ಎರಡು ರಸಗೊಬ್ಬರ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮುಂಡರಗಿ 4ನೇ ಹಂತ ಅಲಂಕರಣ ಉದ್ಯಾನವನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 80 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದವು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಮುಂಡರಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಆರಂಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಮುಂಡರಗಿ 4ನೇ ಹಂತ ಅಲಂಕರಣ ಉದ್ಯಾನವನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ತನಿಖೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಲರಾಶಿಗಳಿಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಚಿತ್ರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 3.1ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 3.1: ಮುಂಡರಗಿ 4ನೇ ಹಂತ ಅಲಂಕರಣ ಉದ್ಯಾನವನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ ಜಲರಾಶಿಗೆ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆ

(ಆಧಾರ: ಕ್ಷೇತ್ರಭೇಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡವು ತೆಗೆದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ)

ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸಾಕಾಗದಿರುವಿಕೆ/ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಶೂನ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ, ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಉದ್ಯಮ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವು ಒಳಚರಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಹತ್ತಿರದ ಜಲರಾಶಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿದು ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ

ಘಟಕಗಳು, ದಂಡನೆಯ ವಿನಾಯಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆರಹಿತವಾಗಿ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿಧಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದವು. ಮಂಡಳಿಯು ಅಂತಹ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ನೀಡಿದ್ದು, ಓರ್ವ ನಿರ್ಬಂಧಕನಾಗಿ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಫಲತೆಗೆ ಪುರಾವೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೊಸದಾದ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸ್ಥಾವರ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಲಯ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017).

3.3.4 ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಜಲ ನೀತಿಯು (2002), ಭೂಜಲ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ತೊರೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮಲಿನ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಲಿನಗೊಳಿಸುವವರು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ' ತತ್ವದ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜಲರಾಶಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಆವಶ್ಯಕ ಕಾನೂನುಗಳ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನೀತಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಸೇರಿದ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಹ ನೀತಿಯು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ತೊರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮವು ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು, ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅಥವಾ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅಥವಾ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವಂತಹ ಪರಿಹಾರಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಡಳಿಯು ಆದೇಶ ನೀಡುವುದನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮವು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿತ್ತು. ಗಮನಿಸಿದ ವಿಫಲತೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ:

3.3.4.1 ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಬೆಂಗಳೂರು 1,440 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ (ದಶಲಕ್ಷ ಲೀಟರ್ ಪ್ರತಿದಿನ) ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು ಒಟ್ಟು 721 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 14 ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯ (ಮಾರ್ಚ್ 2017) ಪ್ರಕಾರ, ಈ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ 600 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಕೊಳಚೆಯ ಶೇಕಡ 42ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಂಸ್ಕರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 840 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ತ್ರಾಜ್ಯ ನೀರು ಮಳೆ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

3.3.4.2 ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ 14 ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಕರಣ

ಕೊಳಚೆಯ ಕೋಲಿಫಾರಂ ಮತ್ತು ಫೀಕಲ್ ಕೋಲಿಫಾರಂನ ಒಟ್ಟು ಎಣಿಕೆಯು, ಎಲ್ಲ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿತ್ತು. ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೊಳಚೆಯು, ಜೈವಿಕ-ರಸಾಯನಿಕ ಆಮ್ಲಜನಕ ಕೋರಿಕೆ, ರಸಾಯನಿಕ ಆಮ್ಲಜನಕ ಕೋರಿಕೆ ಮತ್ತು ತೇಲಾಡುವ ಘನವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲು ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಮಟ್ಟಗಳ ಮಿತಿಯೊಂದಿಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಹುತೇಕ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಅಮೋನಿಯ-ಎನ್ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಮಟ್ಟದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ; ಇವು ಜಲಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಕಂಡುಬಂದ ಈ ಅಂಶಗಳು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲು ಕರೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

3.3.4.3 ಸಾಕಾಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ (ಜೂನ್ 2012) 2011-12ರ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 2014-15ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖತೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 219 ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ 3,777 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ತ್ರಾಜ್ಯದ ಪೈಕಿ, ಕೇವಲ 1,304 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ತ್ರಾಜ್ಯವು 53 ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 2,473 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ತ್ರಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಜಲರಾಶಿಗಳಿಗೆ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುವಂತೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿದ (2015) 57 ನಗರಸಭೆ/ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ತ್ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಹೊರೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಇನ್ನೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೊಳಚೆ ಮತ್ತು ತ್ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರಣಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿವೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017).

3.3.5 ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆರೆಗಳ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಗಳು

ಕೆರೆಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಮಗ್ರತೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ, ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೆರೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ, ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳ ವಶದಲ್ಲಿರುವ 210 ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾದರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಚಿತ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ, ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು⁴¹ ದರ್ಜೆ-ಎ ಇಂದ ದರ್ಜೆ-ಇ ವರೆಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

⁴¹ ದರ್ಜೆ 'ಎ' - ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆರಹಿತ ಆದರೆ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆಯ ನಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲ.
 ದರ್ಜೆ 'ಬಿ' - ಬಯಲು ಸ್ನಾನ.
 ದರ್ಜೆ 'ಸಿ' - ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆಯ ನಂತರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲ.
 ದರ್ಜೆ 'ಡಿ' - ಜಲಚರ, ಮತ್ಸ್ಯಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪುನರುತ್ಪತ್ತಿ.
 ದರ್ಜೆ 'ಇ' - ನೀರಾವರಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶೀತಕ, ನಿಯಂತ್ರಿತ ತ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸರ್ಜನೆ.

ಮಂಡಳಿಯು, ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಕೊಳಚೆಗಳೂ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲರಾಶಿಗಳೂ, ಜಲರಾಶಿಗಳ ಸೂಚಿತ ಬಳಕೆಗೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ,

- ❖ ಕರ್ನಾಟಕದ ಘನಶೇಖರ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ರಿಟ್ ಮನವಿ ಸಂಖ್ಯೆ 817/2008ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ, ಕೆರೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಒಂದು ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2010). ಅದರಂತೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 189 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, 2011-12ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 90 ಕೆರೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 99 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಂತರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾಯಿತು. 2014-15ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆ 'ದರ್ಜೆ ಇ'ಗೆ (ಕೊಳಚೆಯ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆರೆಯ ನೀರು) ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿದ್ದ 67 ಕೆರೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ 189 ಕೆರೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.
- ❖ ಮಂಡಳಿಯು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು, ಜಲರಾಶಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸಲು ಬಳಸಿತು, ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಈ ಜಲರಾಶಿಗಳ ಸೂಚಿತ ಉಪಯೋಗದ⁴² ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಜಾರಿಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

3.3.5.1 ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಮತ್ತು ವರ್ತೂರು ಕೆರೆ

ಕೋರಮಂಗಲ ಮತ್ತು ಚಳ್ಳೆಘಟ್ಟ ಕಣಿವೆ, ತಾವರೆಕೆರೆ-ಮಡಿವಾಳ ಕಣಿವೆ ಮತ್ತು ಅಗರ ಕಣಿವೆಯು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ವರ್ತೂರು ಕೆರೆಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಹಿಂದಿನ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಮಹದೇವಪುರ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ ನಗರಸಭೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ನಂತರ ಸೇರಿಕೊಂಡ (2007) ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ 110 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಳಚರಂಡಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಎಲ್ಲ ಗೃಹತ್ರಾಜ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರಾಜ್ಯವು ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯು ಸುಮಾರು 480 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ⁴³ ಕೊಳಚೆಯನ್ನು (ಕೋರಮಂಗಲ ಚಳ್ಳೆಘಟ್ಟ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 230 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತವಾಗಿ ಉಳಿದ 250 ಎಂಎಲ್‌ಡಿ) ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾರಹಿತ ಕೊಳಚೆ ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರು ಸಹ ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆಯೊಂದಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಮಲಿನವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು⁴⁴ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಸಹ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶವು ಕಟ್ಟಡ ತ್ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸುರಿಯುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ಸಹ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಸಂಯೋಗವು ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಂದು ತಿಪ್ಪೆಗುಂಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ನೆರೆಹೊರೆ

⁴² ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಪಶು ಆಹಾರಮ ನೀರಾವರಿ, ಮನರಂಜನೆ, ಅಂತರ್ಜಲ ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು ಕೆರೆಗಳ "ಸೂಚಿತ ಉಪಯೋಗ"ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

⁴³ ಇದು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ/ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 35ರಷ್ಟಾಗಿದೆ.

⁴⁴ ಮಿಂಚುಳ್ಳಿ, ಗಿಳಿ, ಸಣ್ಣ ಗಿಳಿ, ಪಾರಿವಾಳ, ನಾಗರಹಾವು, ಮುಂತಾದವು.

ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳು ಕೆರೆಯಿಂದ ದುರ್ನಾಶ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುತ್ತಾರೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಇರುವಿಕೆಯು ಕೆರೆಯ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿ ನೊರೆಯನ್ನು, ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಡುವುದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ನೊರೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ತೇಲುವಿಕೆಯು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಚಾರದ ಸುರಕ್ಷತೆಗೂ ತೀವ್ರ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಒಳಗಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರವು ಕೆರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ/ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಿತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಕೆರೆಗೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಮುಗಿಸಿತ್ತು (₹ 3.31 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ), ಆದರೆ ಕೆರೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಅಥವಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕೆರೆಯ ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆಯು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪರಿಣಿತರಿಂದ ಆರಿಸಲಾದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪರಿಣಿತ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿತು (ಮೇ 2016). ಪರಿಣಿತ ಸಮಿತಿಯು ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೇ, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಅಥವಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶೀಘ್ರ-ದುರಸ್ತಿ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ (ಸ್ಥಳೀಯರು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು) ಜೊತೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಸಂಯೋಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು. ಪರಿಣಿತ ಸಮಿತಿಯು ಹಲವಾರು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಕೆರೆಗಳ ಒಳಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಕ್ಯಾಮರಾಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಜಲರಾಶಿ ಮತ್ತು ನಡುವಲಯಗಳ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಸುವಿಕೆ, ಪೌರ ತ್ರಾಜ್ಯ, ನಿರ್ಮಾಣ ತ್ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೆಲಸಮ ಮಾಡುವಿಕೆಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಸುರಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು) ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು (ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಅಗರ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯ ನಡುವೆ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂ ಹಂಚಿಕೆಯ ರದ್ದತಿ) ಸೂಚಿಸಿತು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬಹುದಾದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು.

ತದನಂತರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ (ಏಪ್ರಿಲ್ 2017) ಮೇರೆಗೆ, ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯ ಸನಿಹದಲ್ಲಿರುವ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರತವಾಗದ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಮುಚ್ಚಿಸಿತು. ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ 488 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಗುರುತಿಸಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2017). ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಸಹ, ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತಪಶೀಲು ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಲಿನವಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು⁴⁵ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಡಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2017). ಈ ಪರಿಕ್ರಮಗಳು/ಕ್ರಮಗಳು ಮಂಡಳಿಯು ಸಾಧಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದ ಅದರ ಪ್ರಧಾನ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ.

⁴⁵ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಆದೇಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಸರಾಶಿ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ, ಪೌರ ಘನತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದೊಂದಿಗೆ ಹೂಳು ತೆಗೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಭಾಯಾಚಿತ್ರ 3.2 ಮತ್ತು 3.3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ಕೆರೆಯು (1942) ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನಕಾರಕವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಯಾಚಿತ್ರ 3.2: 1942ರಲ್ಲಿ (ಒಳಚಿತ್ರ) ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಭಾಯಾಚಿತ್ರ 3.3: ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಳ್ಳಂದೂರು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ನೊರೆ

ಈ ಕೆರೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017). ಆದರೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ (ನವೆಂಬರ್ 2017)

3.3.6 ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು

ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯು ತೋಡುಬಾವಿ ಮತ್ತು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ, ತೊರೆ ಅಥವಾ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಉಪಶಮನದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗುಣಗಳು ಅಂತರ್ಜಲದ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ:

❖ 2014-15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯು ಗಮನಿಸಿದ ಬಾವಿಗಳ 1,167 ಅಂತರ್ಜಲ ಮಾದರಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು, 93 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡ 8) ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು 271 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡ 23.2) ಅತಿಹೆಚ್ಚು ನೈಟ್ರೇಟ್‌ಅನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. 111 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡ 9.5) ಗಡಸುತನವು ಕಂಡುಬಂದಿತು ಮತ್ತು 136 ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇಕಡ 11.6) ಕಬ್ಬಿಣವು 'ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವಾಟರ್ ಸ್ಪೆಷಿಫಿಕೇಶನ್ ಐಎಸ್ 10500:2012'ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 45 ಪಿಪಿಎಂಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಗೃಹಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಗಡಸುತನವು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪದರಗಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನು⁴⁶ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಕಬ್ಬಿಣವು ಕ್ರೋಮಿಯಂನಂತಹ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿಗೆ ಅದರ ಬಳಕೆಯು ಹೀಮೋಕ್ರೋಮೋಟಿಸಿಸ್‌ಗೆ⁴⁷ ದಾರಿಯಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಗುಣಮಟ್ಟವು, ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಲಿನಕಾರಕಗಳ ಇರುವಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು;

❖ 'ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಹಾಯ'ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಯನವು (2010), ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 31ರಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲವು ಹಲವಾರು ಒಳಾಂಶಗಳಿಂದ ಮಲಿನವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು. ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಒಳಾಂಶಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಮಿತಿಯೊಳಗಿರದಿದ್ದರೂ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಯೊಳಗಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಶೇಕಡ ಒಂಬತ್ತು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಧ್ಯಯನವು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಿತು;

ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ವಿವರವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನವು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶವನ್ನೇ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾಲಿನ್ಯದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು;

❖ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನೆಲಮಂಗಲ ವಲಯ ಕಚೇರಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಮೆ. ಪೆಪ್ಪಿಕೋ ಇಂಡಿಯ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಕೈಗಾರಿಕೆ), ಮೆದು ಪಾನೀಯಗಳ (ಬೆವೆರೇಜ್) ಜೊತೆ ಬಾಟಲೀಕೃತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು (ಜೂನ್ 1997ರಿಂದ). ಕೈಗಾರಿಕೆಯು, ಅದರ ಆವರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಆರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನ ಸುಮಾರು 17.95 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋ ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಅಂತರ್ಜಲದ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಬಳಕೆಯು ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿರುವ ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ ಜಲಾಶಯದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಇದೆ ಎಂದು ನೆಲಮಂಗಲದ ವಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016). ಮುಂದುವರೆದು,

⁴⁶ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲ್ಮೈನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪದರ ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಲೇಪನ.

⁴⁷ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಟ್ಟದ ಏರಿಕೆ.

ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಪುನರ್ಭರ್ತಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಬದಲಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಹ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿಕೂಲ ವರದಿಯಿದ್ದರೂ, ಮಂಡಳಿಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016).

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಅದು ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

3.3.7 ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ

ತಾಜಾ ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು 73 ಎಂಎಲ್ಡಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರಿನ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತೃತೀಯ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೊಳಚೆನೀರು ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು (2003-05). ನೀರಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಾವರಗಳ ಚಾಲನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕ, ತೋಟ ನೀರಾವರಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಖರೀದಿದಾರರನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು.

ಆದರೆ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ 19 ಎಂಎಲ್ಡಿ ನೀರಿನ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ 10 ಎಂಎಲ್ಡಿಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ಒಂಬತ್ತು ಎಂಎಲ್ಡಿಯು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿರಳ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರಿನ ಪುನರ್ಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

3.3.8 ಅನಧಿಕೃತ ವಧಾಗೃಹಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆ

ವಧಾಗೃಹಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಮಲಿನಕಾರಕಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಾರಣ ಅಂತರ್ಜಾಲವು ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುವ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಘಟಕಗಳನ್ನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಧಾಗೃಹಗಳಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೆಲ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರೌರ್ಯ ನಿವಾರಣೆ (ವಧಾಗೃಹಗಳು) ನಿಯಮಗಳು, 2001 ಸಹ ವಧಾಗೃಹಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಸಹ ವಧಾಗೃಹಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನೆಲೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟ್ಯಾನರಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 1920ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ವಧಾಗೃಹವು ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಸರಾಸರಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 800 ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು⁴⁸ ಹಾಗೂ 200 ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹಬ್ಬದ ಸಮಯ/ರಜಾದಿನಗಳಲ್ಲಿ 5,000 ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾಗೂ 800-1,000 ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಧಾಗೃಹವು ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಳಚರಂಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಮಂಡಳಿಯು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಜುಲೈ 2009ರಿಂದ ನವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿಯು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೂ, ವಧಾಗೃಹವು ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತು ಮತ್ತು

⁴⁸ ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಮತ್ತು ಮೇಕೆ.

ಮಂಡಳಿಯು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೀಡಿತ್ತು. ಮುಚ್ಚುವ ಆದೇಶ ನೀಡಲು ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 33ಎ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದರೂ, ಅದರ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ, ಇದನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವಧಾಗೃಹಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ; ಇದು ಸಹ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ರಾಜಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು.

3.3.9 ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ

ವಾಯು ಮಲಿನಕಾರಕಗಳೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ, ತೇಲುವ ಕಣಗಳು, ಉಸಿರಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತೇಲುವ ಕಣಗಳು, ಸಲ್ಫರ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್, ನೈಟ್ರಿಕ್ ಆಕ್ಸೈಡ್, ಕಾರ್ಬನ್ ಮಾನಾಕ್ಸೈಡ್ ಮತ್ತು ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್, ಮೀಥೇನ್ ಹಾಗೂ ಓಜೋನ್‌ಅನ್ನು ಬರಿದುಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕ್ಲೋರೋಫ್ಲೋರೋಕಾರ್ಬನ್ಸ್, ಸೇರಿವೆ. ಅಸ್ತಮಾ, ಬ್ರೋಂಕೈಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಎಂಫಿಸೆಮ ಸೇರಿದಂತೆ ಉಸಿರಾಟದ ಕಾಯಿಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ಅಂಗಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಗೆ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಅಧ್ಯಾರೋಪಿಸಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಂಡಳಿಯು ನಿಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು, ನವೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

3.3.9.1 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ

ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು⁴⁹ ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದೆ (ನವೆಂಬರ್ 2009). ಉಸಿರಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತೇಲುವ ಕಣಗಳ ಮಟ್ಟವು ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಮಂಡಳಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ 19 ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ 34 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಿರಂತರ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾಪನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ) ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಮಾಪನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಉಸಿರಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತೇಲುವ ಕಣಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮೌಲ್ಯವು, 2013-16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ($60 \mu\text{g}/\text{m}^3$) ಮೂರು ಪಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೀರಿತ್ತು; ಇದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.6ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

⁴⁹ ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮವು ಎರಡು ವಿಧದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವು, ಅಸ್ತಮಾ ಪೀಡಿತರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಂತಹ 'ಸೂಕ್ಷ್ಮ' ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟವು ಗೋಚರತೆಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ, ಬೆಳೆ, ಗಿಡಮರ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.6: ಉಸಿರಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ತೇಲುವ ಕಣಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಮೌಲ್ಯ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸ್ಥಳ	2013-14	2014-15	2015-16
1	ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹಮಂಡಳಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಯಲಹಂಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	128	121	109
2	ಆಮ್ಲೋ ಬ್ಯಾಟರೀಸ್, ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು	170	209	119
3	ಕೇಂದ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	175	189	165
4	ಮೋತಿ ಟಾಕೀಸ್, ದಾವಣಗೆರೆ	147	167	216

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು)

ತುಮಕೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟವು ಸೂಚಿತ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಿದ್ದಿತು (60 µg/m³).

ಮಂಡಳಿಯು, ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮವು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಕ್ಷೀಣಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೂ, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಯು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

3.3.10 ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಲಿನಕಾರಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಕ್ರಮ

ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಲಿನಕಾರಕವೆಂದು ಪ್ರವರ್ಗವಾದ, ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಮಲಿನಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿವೇಷಕ ವಾಯು ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ, 17 ಬಗೆಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತ್ತು (ಜನವರಿ 1991). ಅದರಂತೆ, ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಪ್ರವರ್ಗದಲ್ಲಿ 243 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2016), ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಮುಚ್ಚಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2016) ಮತ್ತು ಉಳಿದ 242 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ, 33 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಯಾವುದೇ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 33ಎ ಮತ್ತು ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 31ಎನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು⁵⁰ ಮಂಡಳಿಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಜಾರಿಗೊಳಿಸದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದುವರೆದು, 143 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರದೂಷಣೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖಗೊಳಿಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2014). ಹಾಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ 143 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಪೈಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಉಪ-ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್, ಔಷಧ ಮತ್ತು ಔಷಧೀಯ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಪಿಲರಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ 14 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ತಾಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಡಳಿಯು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ⁵¹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದು, ಈ ಘಟಕಗಳ ಪ್ರದೂಷಣೆಗಳು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು.

⁵⁰ (ಅ) ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮುಚ್ಚುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ; ಅಥವಾ (ಆ) ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಸೇವೆಯ ಸರಬರಾಜಿನ ನಿಲುಗಡೆ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ.
⁵¹ ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 33ಎ ಮತ್ತು ವಾಯು ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 31ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ.

3.3.11 ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ತ್ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಔಷಧಿಗಳು, ಮೊನಚು ತ್ರಾಜ್ಯ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತ್ರಾಜ್ಯ, ಮಾನವ/ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹ ತ್ರಾಜ್ಯ, ಮುಂತಾದವು ಸೇರಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮೂರು ವಿಧದ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಘನತ್ರಾಜ್ಯ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ತ್ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವತ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು, ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ (ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 1998ನ್ನು ಅಧಿಕೃತಿಸಿ, ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಗಳು, 2016ನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮಗೊಳಿಸಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2016). ಅಧಿನಿಯಮದ ವಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಮಾನವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಂತೆ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಅಂತಹ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ತ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುವ, ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗುವ, ಸಂಸ್ಕರಿಸುವಾಗುವ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ನಿಯಮಗಳ ವಿಧಿಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸ್ವೀಕಾರ, ಶೇಖರಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ವಿಸರ್ಜನೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ನಿಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ನಿಯಮಗಳ 7(3)ನೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು 75 ಕಿಮೀ ದೂರದ ಒಳಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದೇ ಅನುಭೋಗದಾರನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಕೂಡದು. ದೂರವು 75 ಕಿಮೀ ಮೀರಿದ್ದರೆ, ಅನುಭೋಗದಾರನು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಆಳದಲ್ಲಿ ಹೂಳುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಲಭ್ಯವಿರದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಥವಾ ದೂರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಯಿದೆ.

ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2016ರ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 26,724 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 23,251 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ಆಳ ಹೂಳುವಿಕೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಉಳಿದ 3,473 (ಶೇಕಡ 13) ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ವಿಧಾನದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾದರಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಲಾಕುವಂತಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ವಲಯದ ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ಏಳು ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ⁵² ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದರೂ, 899 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ

⁵² ಮಹದೇವಪುರ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಕೋಲಾರ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಯಲಹಂಕ ಮತ್ತು ನೆಲಮಂಗಲ.

ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (2,644 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪೈಕಿ) ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾದರಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮುಂದುವರೆದು, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾರ್ಗಸೂತ್ರಗಳು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಗರಿಷ್ಠ 10,000 ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿರ್ವಾಹಕನು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.7ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.7: ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿರ್ವಾಹಕನಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1.	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	19,826
2.	ರಾಮನಗರ	14,839
3.	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	16,170
4.	ಮಂಗಳೂರು	12,710

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಮಿತಿಗಿಂತ ಅಧಿಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರ್ವಾಹಕನಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದುವರೆದ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು, ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಂಕಣ 3.2ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017) ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯು ಗಂಭೀರ ಕಾಳಜಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಂಕಣ 3.2

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅನುಮತಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯ ಮಾದರಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಿವೆ:

ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರತಿ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸರಾಸರಿ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ	600 ಗ್ರಾಂ
ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯ ದರ	ಶೇಕಡ 60
ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ನೀಡುವ ಅವಧಿ	48 ಗಂಟೆಗಳು
ದಹಿಸಬಹುದಾದ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ	ಜೈವಿಕವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡ 60

❖ ಪ್ರತಿ ಗಂಟೆಗೆ 50 ಕಿಗ್ರಾಂ ದಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಸ್ಪಾಜಿಶ್ಲೆಂಟ್, ಬೆಳಗಾವಿ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ) ಇವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು 4,291 ಹಾಸಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 1,315 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು.

ಒಂದು ಸರಾಸರಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಮೇಲಿನಂತೆ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ದಹಿಸಬಹುದಾದ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವು ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ 927 ಕಿಗ್ರಾಂಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗುವುದು (4,291 ಹಾಸಿಗೆ × ಶೇಕಡ 60 × ಪ್ರತಿದಿನ 600 ಗ್ರಾಂ × ಶೇಕಡ 60).

ವಲಯ ಕಚೇರಿಯ ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳ ಮುಂದುವರೆದ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ದಹಿಸಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವು ಪ್ರತಿದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 610 ಕಿಗ್ರಾಂ ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನದಂಡಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು. ಅನೇಕ ತನಿಖಾ ವರದಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಸೌಲಭ್ಯವು ಹಲವಾರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವು 48 ಗಂಟೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಶೇಖರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಉಷ್ಣಾಂಶಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಕರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಜ್ಜಾಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ, ಒಯ್ಯಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರಮಾಣವು ಅನುಗುಣವಾಗಿತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ಅದು ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸಂಭವವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

❖ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,128 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಮೆ. ರಾಂಕಿ ಎನರ್ಜಿ ಅಂಡ್ ಎನ್‌ವೈರನ್‌ಮೆಂಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮುಲ್ಕಿ, ಮಂಗಳೂರು ಇವರು ಏಕೈಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸಲ್ಲಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇವಲ 576 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದವು. 552 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಸರ್ಜನಾ ವಿಧಾನವು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದವು ಎಂದು ಒಂದು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಒಂದು ದಿನದ ಪ್ರಮಾಣವು 331 ಕಿಗ್ರಾಂ ಆಗುವುದು (552 ಹಾಸಿಗೆ × 600 ಗ್ರಾಂ). ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ವಾಸ್ತವಿಕ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರವನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಹರಡುವುದರ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರಿಂದ, ಉದ್ದೇಶವು ಪರಾಭವಗೊಂಡಿತು.

3.3.11.1 ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ

ಮಂಡ್ಯ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಡಗು, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಈ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿತು. ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದ್ದರೂ, ಅಗತ್ಯ ಆವರ್ತನದಲ್ಲಿ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಮಂಡಳಿಯೇ ಭಾವಿಸಿತ್ತು. ಈ ಭಾವನೆಯಿದ್ದರೂ, ಈ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ರ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ (ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ).

3.3.12 ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದಿರುವುದು

ಜಲ ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 17 ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಅಥವಾ ಉಪಶಮನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತನಿಖೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗಳು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, 2012-13ರಿಂದ 2016-17ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹ 456.20 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ₹ 654.44 ಕೋಟಿಯ ನಡುವಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಸಂಶೋಧನೆ/ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾಲಿನ್ಯ ಶಮನ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮಂಡಳಿಯು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

3.3.13 ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಮಾನವಶಕ್ತಿ

ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನವಶಕ್ತಿಯು ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2010ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ಮಂಡಳಿಯ ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಬಲ 547ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ 225 ಆಗಿತ್ತು. ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಬಲವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2010ರಲ್ಲಿ 700ಕ್ಕೆ ಏರಿದ ಫಲವಾಗಿ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಗಳು 475ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಂಡಳಿಯು, ಖಾಲಿಯಿದ್ದ 475 ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಕೇವಲ 153 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2010). ಮಾರ್ಚ್ 2017ರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.8ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.8: ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿ

ವರ್ಗ	ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಬಲ	ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಲ	ಕೊರತೆ	ಕೊರತೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು
ಮುಖ್ಯ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ, ಹಿರಿಯ/ಉಪ/ ಸಹಾಯಕ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ	267	163	104	39
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಹಾಯಕರು	142	59	83	58
ತಾಂತ್ರಿಕೇತರ ಹುದ್ದೆಗಳು	291	118	173	59
ಒಟ್ಟು	700	340	360	51

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

- ❖ 153 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು (ಖಾಲಿಸ್ಥಾನದ ಶೇಕಡ 32) ತುಂಬುವ ಮಂಡಳಿಯ ಕ್ರಮವು ಸಾಲದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಬಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಪರಿಭವಗೊಳಿಸಿತು;

❖ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವಲಯ ಕಚೇರಿಯು ಕೇವಲ ಓರ್ವ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ, ಓರ್ವ ಉಪ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ, 1-2 ಸಹಾಯಕ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸಹಾಯಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ ನಡುವೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಎದುರಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯು ಅಸಮವಾಗಿತ್ತು.

ವಲಯವಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ, ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.9ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.9: ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಲಯ ಕಚೇರಿ	ಘಟಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಘಟಕಗಳು	ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಲ			
				ಪಅ	ಉಪಅ	ಸಪಅ	ಒಟ್ಟು
1	ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ	1,007	400	4	3	9	16
2	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	747	259	4	4	12	20
3	ಬಳ್ಳಾರಿ	924	566	6	6	18	30
4	ಧಾರವಾಡ	1,673	1,155	7	5	19	31

ಪಅ: ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ, ಉಪಅ: ಉಪ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ, ಸಪಅ: ಸಹಾಯಕ ಪರಿಸರಣಾಧಿಕಾರಿ
(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂರ್ವ ವಲಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ 400 ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ 16 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ 259 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ 20 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ 566 ಕೆಂಪು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ 30 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ 1,155 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ 31 ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು.

ಅಗಾಧ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯು ಮಂಡಳಿಯ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯತ್ತ ಒಯ್ಯುವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017).

ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಒದಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬೇಕು.

3.3.14 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ಅವು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ, ಕೆಂಪು, ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿವೆ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 1999) ಕೆಂಪು (ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಮಲಿನಕಾರಿ), ಕಿತ್ತಳೆ (ಮಿತ ಮಲಿನಕಾರಿ) ಮತ್ತು ಹಸಿರು (ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಲಿನಕಾರಿ) ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ತನಿಖೆಯ ಆವರ್ತನವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.10ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.10: ತನಿಖೆಗಳ ಆವರ್ತನೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರವರ್ಗ	ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ	ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ
1	ಕೆಂಪು	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ	ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ
2	ಕಿತ್ತಳೆ	ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ	ಕನಿಷ್ಠ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ
3	ಹಸಿರು	ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ)	ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ

(ಆಧಾರ: ಡಿಸೆಂಬರ್ 1999ರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಷೆಡ್ಯೂಲು IV)

- ❖ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಆವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಾಗ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಮಂಡಳಿಯು ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗಾಗಿ ತನಿಖೆಗಳ ಆವರ್ತನೆಯನ್ನು, ಕೋಷ್ಟಕ 3.11ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಇಳಿಸಿತು (ನವೆಂಬರ್ 2002):

ಕೋಷ್ಟಕ 3.11: ತನಿಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರವರ್ಗ	ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ	ಬೃಹತ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆ
1	ಕಿತ್ತಳೆ	ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ	ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ
2	ಹಸಿರು	ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ)	ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ)

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2010ರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿದರೂ, ತನಿಖೆಗಳ ಆವರ್ತನವನ್ನು ಕಂಡಿಕೆ 3.3.13ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಿಲ್ಲ.

- ❖ ಕೆಂಪು, ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಂಡಳಿಯ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಾಹಿತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರತಿ ಪ್ರವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ತನಿಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಿತವಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರವರ್ಗವೆಂದು (ಅಂದರೆ ತನಿಖೆಯ ಕಡಿಮೆ ಅವರ್ತನವಿರುವ) ಪರಿಗಣಿಸಿದರೂ, 2012-13ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ತನಿಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೋಷ್ಟಕ 3.12ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ಕೊರತೆಯಿದ್ದವು:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.12: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ				ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ ದರದಲ್ಲಿನ ತನಿಖೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂಖ್ಯೆ				ತನಿಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೊರತೆ (ಶೇಕಡ)
		ಕೆಂಪು	ಕಿತ್ತಳೆ	ಹಸಿರು	ಒಟ್ಟು	ಕೆಂಪು	ಕಿತ್ತಳೆ	ಹಸಿರು	ಒಟ್ಟು		
1	2012-13	25458	3724	24064	53246	25458	1241	4813	31512	17986	13526 (42.92)
2	2013-14	28233	5071	29391	62695	28233	1690	5878	35801	20268	15533 (43.39)
3	2014-15	29744	7990	27109	64843	29744	2663	5422	37829	22192	15637 (41.34)
4	2015-16	38083	8259	28452	74794	38083	2753	5690	46526	23680	22846 (49.10)
5	2016-17	ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ									
	ಒಟ್ಟು	121518	25044	109016	255578	121518	8347	21803	151668	84126	67542 (44.53)

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು)

2012-13ರಿಂದ 2015-16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯು ಶೇಕಡ 41.34ರಿಂದ ಶೇಕಡ 49.10ವರೆಗಿನ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆಯು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ಮಟ್ಟಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಯಾದ ಐದು ವಲಯ ಕಚೇರಿಗಳ 736 ಮಾದರಿಗಳ ಪೈಕಿ 493 ಮಾದರಿಗಳು (ಶೇಕಡ 66) ಸೂಚಿತ ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2017). ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹೇಳಲಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳಾದ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ತನಿಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವರದಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಿಲ್ಲ.

3.3.15 ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 1986ರ ನಿಯಮ 14ರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಡಿ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಅನುಸರಣೆಯ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸೂಚಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು; ಹೀಗೆ, ಅನುಸರಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಶೇಕಡ 95ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.13ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.13: ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಯ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವರ್ಷ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳು	ಅನುಸರಣೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು	
1	2012-13	53,246	2,232	96	
2	2013-14	62,695	2,400	96	
3	2014-15	64,843	2,505	96	
4	2015-16	74,794	2,445	97	
5	2016-17	ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2017ರವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ			

(ಆಧಾರ: ಮಂಡಳಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು)

ಬೃಹತ್ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರದಿದ್ದರೂ, ಮಂಡಳಿಯು ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಸರ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನಾ ವರದಿಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಂಡಳಿಯ ವಿಫಲತೆಯು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಡಿಲತೆ ಮತ್ತು ಅಶಕ್ತ ಆಂತರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಉತ್ತಮ ಅನುಸರಣೆಯ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಖಚಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

3.3.16 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಮನ್ನಣೆಯಿರದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ವರದಿಗಳ ಸಲ್ಲಿಕೆ

ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 12ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಒಂದು ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಒಂದು ಅಥವಾ ಅಧಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಮುಂದುವರೆದು, ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದ ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986ರಡಿಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂತ್ರಗಳ ಕಂಡಿಕೆ 4.1ರ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮಾಪನಾಂಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತಾ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಸರ ಅಳತೆಗೋಲುಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ-ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಅಳತೆಗೋಲುಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳನ್ನು, ಮನ್ನಣೆಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದ್ದ ಮೂರನೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು⁵³) ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ವರದಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸದೆಯೇ ಮಂಡಳಿಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು.

3.3.17 ನಿರ್ಣಯ

ಮಾಲಿನ್ಯದ ತಡೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಮಂಡಳಿಯು, ಮಲಿನಕಾರಕ ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಹೊರೆಗಳ ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀಡಿದ್ದ ಸಮ್ಪತ್ತಿಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವಿಕೆ ಅಥವಾ ನವೀಕರಣದ ಜಾಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಸಮ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆಯೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಾನವಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಕಿತ್ತಳೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪ್ರವರ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆಗಳ ಆವರ್ತನೆಯು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಂಡಳಿಯು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಾಗದ ಕೊಳಚೆಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವೇಷ್ಣಕ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಸೂಚಿತ ಸುರಕ್ಷಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಕಣಗಳು/ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದವು. ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾದರಿಯ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ 899 ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.4 ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮಾದಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಪರಿಹಾರದ ಪಾವತಿ

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ತ ಪ್ರತಿವಾದ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮೇಲ್ಮನವಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಪಾವತಿಸಿದ ₹ 24.93 ಕೋಟಿಯ ಪೈಕಿ ₹ 20.59 ಕೋಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಗೇಣಿದಾರರಾದ ಮೆ. ಗೇಟ್‌ವೇ ಹೋಟೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೇಟ್‌ವೇ ರೆಸಾರ್ಟ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇವರಿಂದ ನವೀಕೃತಗೊಂಡಿದ್ದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಒಳಗಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಅರಣ್ಯೇತರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟಗೊಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಗೇಣಿಗೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಘಟನೋತ್ತರ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿತು

⁵³ ಮೆ. ಈಕೋ ಗ್ರೀನ್ ಸೊಲೂಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂಸ್, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮೆ. ಪ್ರಸಾದ್ ಎನ್‌ವೈರೋ ಲ್ಯಾಬ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೆ. ಜಿಯೋಲಾಜಿಕಲ್ ಅಂಡ್ ಮೆಟಲರ್ಜಿಕಲ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಸ್, ಗೊರೆಗುಂಟೆಪಾಳ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

(ಜುಲೈ 1998). ನಾಗರಹೊಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಒಳಗೆ ಅಂತಹ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಯಿತು (ನವೆಂಬರ್ 1999). ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಗೇಣಿದಾರನಿಂದ ಪಾವತಿಯಾಗಿದ್ದ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿ (₹ 5.00 ಲಕ್ಷ) ಮತ್ತು ಗೇಣಿ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು (₹ 47.39 ಲಕ್ಷ) ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಗೇಣಿ ಕರಾರನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು (2002). ಇದರಿಂದ ನೊಂದ ಗೇಣಿದಾರರು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ (2005), ಅದು ವಿವಾದವನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ (ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್) ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು. ಗೇಣಿದಾರರು ₹ 21.66 ಕೋಟಿಯ ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡ 24ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಹಕ್ಕು ಮಂಡಿಸಿದರು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2006). ಯೋಜನೆಯ ರದ್ದತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊಣೆಯೆಂದು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಗೇಣಿ ಕರಾರಿನ ರದ್ದತಿಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಶೇಕಡ 10ರ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ₹ 10.02 ಕೋಟಿಯ (ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು) ಪಾವತಿಗೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಐತೀರ್ಪು ನೀಡಿದರು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2009). ಹಲವಾರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಐತೀರ್ಪು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ, ಅದು ಎಲ್ಲ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಂದ ವಜಾ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ₹ 24.93 ಕೋಟಿಯನ್ನು⁵⁴ ಪಾವತಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016 ಮತ್ತು ಜನವರಿ 2017).

ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ⁵⁵, ಹುಣಸೂರು ಇವರ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಆಗಸ್ಟ್ 2016), ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮಾದಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ, ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ₹ 20.59 ಕೋಟಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು:

❖ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದ ಗೇಣಿ ಕರಾರಿನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರೀ ಆದೇಶವು (ಜುಲೈ 1992), ನವೀಕರಣದ ಬಾಕಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಂಕೀರ್ಣವನ್ನು ಕಾರ್ಯಶೀಲವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಗೇಣಿದಾರರು ₹ 1.20 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರರು ಶೇಕಡ 24 ಬಡ್ಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ ₹ 9.70 ಕೋಟಿಯ⁵⁶ ಮರುಪಾವತಿಗೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ₹ 1.20 ಕೋಟಿಯ ಮೇಲು ಮಿತಿಯಿದ್ದರೂ, ಗೇಣಿದಾರರು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರು ₹ 9.50 ಕೋಟಿಯ ಪುನರ್ಭರ್ತಿಗೆ, ಗೇಣಿದಾರರು ಅಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊಣೆಯು ಕೇವಲ ₹ 1.20 ಕೋಟಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶವನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರ ಮುಂದೆ ತರದೇ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೇಣಿದಾರರು ವೆಚ್ಚದ ಮಿತಿ ₹ 1.20 ಕೋಟಿಯ ಏರಿಕೆಗೆ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರೇ ಮತ್ತು ಅದು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ (ಫೆಬ್ರವರಿ 2017) ಅರಣ್ಯಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಮುಖ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು (ಅರಣ್ಯ ಪಡೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು) ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

⁵⁴ ₹ 10.02 ಕೋಟಿ + ಬಡ್ಡಿ ₹ 14.28 ಕೋಟಿ (ಜುಲೈ 2002ರಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016ರವರೆಗೆ) + ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ₹ 0.60 ಕೋಟಿ + ತೀರ್ಪಿನ ವೆಚ್ಚ ₹ 0.03 ಕೋಟಿ.

⁵⁵ ಹಿಂದಿನ ನಾಗರಹೊಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ.

⁵⁶ ವೆಚ್ಚ ₹ 7.00 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚವಾದ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಕಡೆ ₹ 2.70 ಕೋಟಿ.

ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದ್ದ ₹ 1.20 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ, ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ, ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರು ಅನುಮತಿಸಿದ ಶೇಕಡ 10 ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ಪರಿಹಾರವು ₹ 4.34 ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು⁵⁷.

❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಐತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಧಾನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1996ರ (ಅಧಿನಿಯಮ) ಪರಿಚ್ಛೇದ 34ರಡಿ⁵⁸ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಹವಾಲನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2009). ಐತೀರ್ಪನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧದ⁵⁹ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 34(2)ರ ಅಡಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ (ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ತೀರ್ಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅರ್ಹವಾದ ಪ್ರಕರಣ). ನ್ಯಾಯಾಲಯವು “ಐತೀರ್ಪನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲು ಯಾವುದೇ ನಿಚ್ಚಳ ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಅಹವಾಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿತು. ಇದೇ ಪರಿಚ್ಛೇದ 34ರಡಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅಹವಾಲು ಸಹ ವಜಾಗೊಂಡಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2015). ಐತೀರ್ಪು ಮೇಲ್ಮನವಿಗೆ ಅರ್ಹ ಪ್ರಕರಣವಲ್ಲವೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು (ಜೂನ್ 2015). ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು; ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರಕರಣವು ವಜಾ ಆಯಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2015). ಈ ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಕಾಲ ತಗುಲಿತು (2009ರಿಂದ 2016); ಇದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯು ₹ 7.26 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಹೀಗೆ, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಿದ ₹ 24.93 ಕೋಟಿ ಪರಿಹಾರದ ಪೈಕಿ ₹ 20.59 ಕೋಟಿಯನ್ನು⁶⁰ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರಕರಣದ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ತರಿಸಿತು (ಮೇ 2017). ಐತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸಹ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿತು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದೇನೆಂದರೆ:

(1) ಆರಂಭಿಕ ಗೇಣಿ ಕರಾರಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆ. ಗೇಟ್‌ವೇ ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಗೇಟ್‌ವೇ ರೆಸಾರ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನವೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ₹ 1.20 ಕೋಟಿಯನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ

⁵⁷ ₹ 1.20 ಕೋಟಿ ಹೂಡಿಕೆ + ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅನುಪಾತೀಯ ಬಡ್ಡಿ (₹ 0.46 ಕೋಟಿ) + ಮುಟ್ಟುಗೋಲಾಗಿದ್ದ ಮೊತ್ತ (₹ 0.52 ಕೋಟಿ) + ಮೇಲಿನವುಗಳ ಮೇಲೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ (₹ 1.53 ಕೋಟಿ) + ತೀರ್ಪಿನ ವೆಚ್ಚ (₹ 0.03 ಲಕ್ಷ) + ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ (₹ 0.60 ಲಕ್ಷ) ಇವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ. ತೀರ್ಪಿನ ಪಾವತಿಯ ಏರ್ಪಾಟಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2009ರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

⁵⁸ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಧಾನ ಅಧಿನಿಯಮ, 1996ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 34, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕಿರಿಸಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನು ಮೂವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೆ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣದಿಂದ ತಡೆಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ, ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

⁵⁹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭದ (ಫೋರ್ಸ್ ಮ್ಯಾಷರ್) ಅರ್ಥವು, ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಆಸ್ಪೋಟನೆ (ಯುದ್ಧವು ಘೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ), ವಿದೇಶಿ ಶತ್ರುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ದೊಂಬಿ, ಭೂಕಂಪ, ಅಪಘಾತ, ಪ್ರವಾಹ, ನಾಗರಿಕ ಗಲಭೆ, ಆಕ್ರಮಣ, ಬಂಡಾಯ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಧೃಢಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ಒಪ್ಪಂದದಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸ್ಥಿತಿ.

⁶⁰ ₹ 24.93 ಕೋಟಿ - ₹ 4.34 ಕೋಟಿ = ₹ 20.59 ಕೋಟಿ.

ವಾಸ್ತವಾಂಶವಿದ್ದರೂ, ಅದು ₹ 7.00 ಕೋಟಿಯನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿತೆನ್ನುವ ಅದರ ಹಕ್ಕು ಕೋರಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ವಾದಿಸಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು

(2) ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿತು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು; ಇವು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕೃತವಾದವು. ಫಲಿತವಾಗಿ, ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಹೊಣೆಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ

3.5 ನಿಧಿಯ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ಬಳಕೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ₹ 105.44 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಯಿತು; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಯಿದೆ, 1956ರ ಉಲ್ಲೇಖದಂತೆ⁶¹, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು, ಅಧಿಸೂಚನೆಯು ಪ್ರಕಟಿತವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಹ ಕಾಯಿದೆಯು ಹೇಳಿದೆ⁶².

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ವಿಭಾಗಗಳ ಕೊಪ್ಪಳ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಕಚೇರಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2016), ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಎರಡು ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು⁶³ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ (ಮಾರ್ಚ್ 2014) ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು. ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್) ಇವರು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯ 2014-15ರ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋರಿದರು (ಮಾರ್ಚ್ 2014). ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಂದ ಕೋರಿದ್ದ ವಿವರಗಳು, ಇನ್ನಿತರವುಗಳೊಂದಿಗೆ, ರಸ್ತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಮೇಲ್ಮೈ ವಿವರ, ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರ, ಅದಾಗಲೇ ಮುಗಿದಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ದೋಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವಧಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲಾದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2014, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2014).

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಘೋಷಣೆಯ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ, ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು, ಅವು 2013-14ರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ 2013-14ರ ಅನುದಾನವನ್ನು, ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

⁶¹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಯಿದೆ, 1956ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 2.

⁶² ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಯಿದೆ, 1956ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 5.

⁶³ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ-ಜೇವರ್ಗಿ ರಸ್ತೆ (ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 19) ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಹೆಸರೂರು-ಮುದಗಲ್-ಮುಂಡರಗಿ ರಸ್ತೆ (ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿ 129).

ಮುಗಿಯದ ಕಾರಣ ಬಳಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆಗಳು 2014-15 ಮತ್ತು 2015-16ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು ಮತ್ತು ವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವಿವರಗಳು, ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.14ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.14: ಟೆಂಡರ್ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿ ವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವಿವರಗಳು

(₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಟೆಂಡರ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ದಿನಾಂಕ	ಒಪ್ಪಂದದ ದಿನಾಂಕ	ಟೆಂಡರ್ ವೆಚ್ಚ	ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಪಾವತಿ
1	ಕೊಪ್ಪಳ ವಿಭಾಗ: ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿ 129ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟಾರ್ ಹಾಕುವಿಕೆ - ಚಿಕ್ಕಹೆಸರೂರು ಮುದಗಲ್ ಮುಂಡರಗಿ ಕಿಮೀ 112ರಿಂದ 139.92	09.07.2014	27.11.2014	17.55	17.78 (ಮಾರ್ಚ್ 2017)
2	ಕೊಪ್ಪಳ ವಿಭಾಗ: ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿ 129ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟಾರ್ ಹಾಕುವಿಕೆ - ಚಿಕ್ಕಹೆಸರೂರು ಮುದಗಲ್ ಮುಂಡರಗಿ ಕಿಮೀ 95.20ಯಿಂದ 102.00	27.04.2015	05.10.2015	3.71	3.90 (ಮಾರ್ಚ್ 2017)
3	ಕೊಪ್ಪಳ ವಿಭಾಗ: ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿ 129ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟಾರ್ ಹಾಕುವಿಕೆ - ಚಿಕ್ಕಹೆಸರೂರು ಮುದಗಲ್ ಮುಂಡರಗಿ ಕಿಮೀ 102ರಿಂದ 104 ಮತ್ತು 108ರಿಂದ 111	27.04.2015	28.10.2015	3.47	3.47 (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2016)
4	ಕೊಪ್ಪಳ ವಿಭಾಗ: ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿ 129ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟಾರ್ ಹಾಕುವಿಕೆ - ಚಿಕ್ಕಹೆಸರೂರು ಮುದಗಲ್ ಮುಂಡರಗಿ ಕಿಮೀ 88ರಿಂದ 102	04.02.2014	20.05.2014	3.15	3.14 (ಮಾರ್ಚ್ 2016)
5	ರಾಯಚೂರು ವಿಭಾಗ: ರಾಜ್ಯಹೆದ್ದಾರಿ 19ಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ - ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಜೇವರ್ಗಿ ರಸ್ತೆ ಕಿಮೀ 425.45ರಿಂದ 473.64	24.02.2014	26.07.2014	77.82	77.15 (ಆಗಸ್ಟ್ 2017)
ಒಟ್ಟು				105.70	105.44

(ಆಧಾರ: ವಿಭಾಗಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ₹ 105.44 ಕೋಟಿಯ ಹೊರೆಯಾಯಿತು; ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು:

- i) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ರಸ್ತೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಒಮ್ಮೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೀಕರಣವಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹೊಣೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಅವರ ಕಚೇರಿಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ರಸ್ತೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಹ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ, ರಾಜ್ಯ ನಿಧಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2014ರ ನಂತರ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು;
- ii) ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸದೇ ಬಿಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸಹ 2013-14ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಂತೆ ಅಥವಾ ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಂತೆ ಸಹ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರಾತಿರಹಿತವಾಗಿದ್ದವು.

iii) ಕೋಷ್ಟಕ 3.14ರ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 5ರಲ್ಲಿರುವ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಯು 7 ಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಅಗಲೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ 48.19 ಕಿಮೀ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ವಾಹನರಸ್ತೆಯ ಅಗಲವನ್ನು 7 ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ 10 ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು, ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪರಿಮಾಣಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಬೆಲೆಯೊಳಗೆ ಇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾಮಗಾರಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು 31.15 ಕಿಮೀಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಉಳಿದ 17.04 ಕಿಮೀ (456.600 ಇಂದ 473.640 ಕಿಮೀವರೆಗೆ) ಉದ್ದವನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೆಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಈ ಅಸಮರ್ಥನೀಯ ಮಾರ್ಪಾಟಿನಿಂದ 17 ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಯು ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಶಾಸಕಾಂಗದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ 48.19 ಕಿಮೀ ರಸ್ತೆ ಸುಧಾರಣಾ ನಿಧಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಕೇವಲ 31.15 ಕಿಮೀ ರಸ್ತೆಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ₹ 105.44 ಕೋಟಿಯ ಹೊರೆಯಾಗುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು; ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜುಲೈ 2017 ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.6 ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದು ₹ 18.31 ಕೋಟಿಯ ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಎಸಗಲು ಅರ್ಹವಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೂ ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಲು ಅರ್ಹರಿರುವ 1ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ₹ ಐದು ಕೋಟಿಯವರೆಗಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಿರುವ 2ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಂದ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ₹ ಎರಡು ಕೋಟಿಯವರೆಗಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಿರುವ 3ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಂದ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನೋಂದಣಿಯು ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಉರ್ಜಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸೂಚಿತ ಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕೃತ-ಪೂರ್ವ ದರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.15ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದ 27 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1994ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವು⁶⁴, 24 ಜೂನ್ 2014ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯಿಂದ (ಪರಿಷ್ಕೃತ) ಅಧಿಕೃತವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಕೋಷ್ಟಕ 3.15 ಮತ್ತು ಕೋಷ್ಟಕ 3.16ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣದ ಶುಲ್ಕದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳು, ಪರಿಷ್ಕೃತ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಂಡಿಕೆ 254 ಮತ್ತು 256ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ.

⁶⁴ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿ 195 ಸಿಆರ್‌ಎಂ 91.

ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ದಕ್ಷಿಣ), ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ಉತ್ತರ), ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ, ಮೈಸೂರು ವೃತ್ತ, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು, ಜುಲೈ 2014ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 2016ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು 27 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1994ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಷ್ಕೃತಾ-ಪೂರ್ವ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು.

- ❖ 1, 2 ಮತ್ತು 3ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದು, ಕೋಷ್ಟಕ 3.15ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ₹ 7.14 ಕೋಟಿಯ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.15: ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ದರ್ಜೆ	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕ (₹)	ಹಳೆಯ ದರ ಅಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಶುಲ್ಕ (₹)	ವ್ಯತ್ಯಾಸ (₹)	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)
1	1ನೇ ದರ್ಜೆ	10,000	1,000	9,000	4,834 ⁶⁵	4.35
2	2ನೇ ದರ್ಜೆ	5,000	500	4,500	5,789 ⁶⁶	2.61
3	3ನೇ ದರ್ಜೆ	3,000	300	2,700	675	0.18
ಒಟ್ಟು						7.14

(ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯ (ಪರಿಷ್ಕೃತ) ಪ್ರಕಾರ, ನೀಡಿದ್ದ ಪ್ರತಿ ನೋಂದಣಿಯೂ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಊರ್ಜಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣವು, ನೋಂದಣಿಯ ಮೊದಲ ಅರ್ಜಿಯ ಎಲ್ಲ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯ ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕದ ಪಾವತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತಾ-ಪೂರ್ವ ದರಗಳಲ್ಲಿ 1, 2 ಮತ್ತು 3ನೇ ದರ್ಜೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ನೋಂದಣಿ ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು, ಕೋಷ್ಟಕ 3.16ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ, ₹ 11.17 ಕೋಟಿ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.16: ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ದರ್ಜೆ	ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕ (₹)	ಹಳೆಯ ದರ ಅಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದ ಶುಲ್ಕ (₹)	ವ್ಯತ್ಯಾಸ (₹)	ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶುಲ್ಕದ ಕಡಿಮೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)
1	1ನೇ ದರ್ಜೆ	10,000	1,000	9,000	12,011 ⁶⁷	10.81
2	2ನೇ ದರ್ಜೆ	2,000	500	1,500	2,036 ⁶⁸	0.31
3	3ನೇ ದರ್ಜೆ	1,500	300	1,200	418	0.05
ಒಟ್ಟು						11.17

(ಆಧಾರ: ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

⁶⁵ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ದಕ್ಷಿಣ) = 3,722; ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ಉತ್ತರ) = 1,112.

⁶⁶ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ದಕ್ಷಿಣ) = 4,361; ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ಉತ್ತರ) = 1,428.

⁶⁷ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ದಕ್ಷಿಣ) = 9,204;
ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ಉತ್ತರ) = 2,807

⁶⁸ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ದಕ್ಷಿಣ) = 1,453;
ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ (ಉತ್ತರ) = 583.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಾಗ (ಮೇ 2017), ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ (ಉತ್ತರ), ಧಾರವಾಡ ಇವರು, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡದಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು (ಜೂನ್ 2017).

ಆದರೆ ಈ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ 27 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1994ರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶವು ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾರಣ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿರುವ ದರಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮೇ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.7 ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಅಳತೆಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದ ನ ವಸೂಲಾತಿ

ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ₹ 1.22 ಕೋಟಿ ಅಧಿಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪೂರ್ಣವಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ ₹ ಒಂದು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯು⁶⁹ ವಿಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ದುರಸ್ತಿಗಳ ಅಳತೆಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧೀನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಅಧೀನ ಮೇಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು⁷⁰, ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಸ್ತೃತ ಅಳತೆಗಳ ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ಮೋಸದ ನಮೂನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ವಿಭಾಗ, ರಾಮನಗರ (ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್) ಇವರು 'ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಕೋಕಾ ಕೋಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರೆಗೆ (ಬಿಡದಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ) ಸರಪಳಿ 0.00 ಕಿಮೀನಿಂದ 3.00 ಕಿಮೀವರೆಗಿನ ರಸ್ತೆಯ ಸುಧಾರಣೆ'ಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು, ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ, ಅವರ ಟೆಂಡರ್ ಮೌಲ್ಯವಾದ ₹ 17.75 ಕೋಟಿಗೆ, ಜೂನ್ 2011ರ ಒಳಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತೆ ವಿಧಿಸಿ, ವಹಿಸಿದರು (ಜೂನ್ 2010). ಚಾಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕದ ಬಿಲ್ಗಳಿಂದ ₹ 1.01 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯೆಂದು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 14.46 ಕೋಟಿ ಪಾವತಿಯಾಯಿತು (ಮಾರ್ಚ್ 2011). ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ನೀಡದೆಯೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ (ಮಾರ್ಚ್ 2011) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸದಿದ್ದರಿಂದ, ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಹೊಣೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು (ಮೇ 2014). ₹ 3.34 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅವರ ಟೆಂಡರ್ ಮೌಲ್ಯವಾದ ₹ 4.53 ಕೋಟಿಗೆ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2015) ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿತ್ತು (ಜುಲೈ 2016).

⁶⁹ ಸಂಪುಟ 2 - ಅನುಬಂಧ 7: ಅಳತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಡಲು ನಿಯಮಗಳು.
⁷⁰ ಅಳತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು, ಉಬ್ಬರಿಸಿದ ಅಳತೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾವತಿ, ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದ ವಸೂಲಿಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು, ಈ ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು:

- ❖ ಕಾಮಗಾರಿಯ ರದ್ದತಿಯ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ (ಜೂನ್ 2014) ಅಂತಿಮ ಅಳತೆಗಳು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಪರಿಮಾಣಗಳು ಹಿಂದಿನ ಬಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಳತೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಅಂತಿಮ ಅಳತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಒಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವು, ₹ 1.22 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತೆ, ಪಾವತಿಸಿದ್ದ ₹ 15.47 ಕೋಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹ 14.25 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅಧೀನ ಮೇಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಳತೆಗಳ ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಸೂಚಿತ ಪರಿಮಾಣಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅಳತೆಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗದಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಅಂದಿನ ಪ್ರಭಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರ ವಶದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಾಲನೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಳತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರ ಮಾಡದೆಯೇ ಪ್ರಭಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರರು ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರು.
- ❖ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳ ಖಂಡ 29ರ ಪ್ರಕಾರ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 20 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಾತರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಂದುವರೆದು, ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಷರತ್ತುಗಳ ಖಂಡ 43ರ ಪ್ರಕಾರ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು, ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 24 ತಿಂಗಳವರೆಗಿನ ದೋಷ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವಧಿಯ ಸಮಾಪ್ತಿಯಿಂದ 30 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು (₹ 0.83 ಕೋಟಿ), ಭದ್ರತೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿತವಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆಯದೆಯೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅನುಮತಿಸಿದರು.
- ❖ ಚಾಲ್ತಿ ಲೆಕ್ಕದ ಬಿಲ್‌ಗಳಿಂದ ಕಡಿತವಾಗಿದ್ದ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿ ₹ 1.01 ಕೋಟಿಯು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆಯೇ, ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿ ಜೂನ್ 2011ರಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಯಾಯಿತು. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣ ನೀಡದೆಯೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮಾರ್ಚ್ 2011ರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದರ ಅರಿವಿದ್ದರೂ, ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾವತಿಯ ಕಡೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ವಿಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭದ್ರತೆಯು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.
- ❖ ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಷರತ್ತುಗಳ ಖಂಡ 50.1ರ ಪ್ರಕಾರ, ಉಳಿಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗೆ ಆದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದ ವಸೂಲಿ ಮೊತ್ತವು, ಪೂರ್ತಿಯಾಗದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡ 30 ಆಗಿತ್ತು. ಗುತ್ತಿಗೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಹೊಣೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ರದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ ₹ ಒಂದು ಕೋಟಿಯನ್ನು (₹ 3.34 ಕೋಟಿಯ ಶೇಕಡ 30) ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿ ಪಡೆಯದೆಯೇ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯ ನಿಯಮಬಾಹಿರ ಮರುಪಾವತಿಯಿಂದ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪಾವತಿಯ ಕಡೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ಮಾಡಲು ವಿಭಾಗದ ಬಳಿ ಭದ್ರತೆಯು ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು ₹ 2.22 ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು⁷¹.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.8 ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭ

ಒಂದು ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅಡಿಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಅಗೆತದ ದರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರಿಗೆ ₹ 1.71 ಕೋಟಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು.

ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ 2013-14ರ ದರಪಟ್ಟಿಯು, ಮೆದುಗಲ್ಲು/ಗಟ್ಟಿಕಲ್ಲು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿಧದ ಮಣ್ಣಿನ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತದ ವೆಚ್ಚವು ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಅಗೆತದ ಪರಿಮಾಣವು ಅತ್ಯಲ್ಪವಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಹೈಡ್ರಾಲಿಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕವೇಟರ್ಸ್, ಟಿಪ್ಪರ್, ಮುಂತಾದ ಬೃಹತ್ ಯಂತ್ರಗಳ ಚಾಲನೆಗೆ ಜಾಗದ ನಿರ್ಬಂಧವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ದೈಹಿಕ ಅಗೆತವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಕಾಮಗಾರಿಯ ಯಾವುದೇ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ದರವು ಲಭ್ಯವಿರದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ/ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ/ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗಗಳು/ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ/ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿಯ ದರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕೆಂದು ದರಪಟ್ಟಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ.

ದರಪಟ್ಟಿ 2013-14ರ ಪ್ರಕಾರ ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತಕ್ಕಾಗಿ ದರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3.17ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.17: ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಗೆತಕ್ಕಾಗಿ ದರಗಳು

(₹ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿವರಣೆ	1.5 ಮೀವರೆಗೆ ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳು	3 ಮೀವರೆಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳು
1	ಮಟ್ಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಗೆತ (ದರಪಟ್ಟಿ ಅಂಶ 2.2)	162	*
2	ಅಡಿಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಗೆತ (ದರಪಟ್ಟಿ ಅಂಶ 2.4)	208	30.20
3	ಮೆದುಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಫೋಟರಹಿತ ಅಗೆತ (ದರಪಟ್ಟಿ ಅಂಶ 2.6)	644	40.20

(ಆಧಾರ: 2013-14ರ ದರಪಟ್ಟಿ)

* 2013-14ರ ದರಪಟ್ಟಿಯು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಮಟ್ಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇತರ ದರಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೇ ಅಂಶದ ದರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳಂತೆ ದತ್ತದರಗಳನ್ನು⁷² ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಬೇಕು

⁷¹ ₹ 1.22 ಕೋಟಿ + ₹ 1.00 ಕೋಟಿ.

⁷² ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ದರಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರದ ಯಾವುದೇ ಅಂಶಕ್ಕೆ, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬೆಲೆ, ಶ್ರಮ, ಲೀಡ್, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶ ದರಮಾನ್ಯತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದತ್ತದರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುವುದು (ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಂಡಿಕೆ 14.11).

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ವಿಭಾಗ, ಧಾರವಾಡ (ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್) ಇವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಎಂ ತಿಮ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 62.34 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದರು (ಮಾರ್ಚ್ 2014). ವೆಚ್ಚವು 2013-14ರ ದರಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 4.20ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಪರಿಮಾಣಗಳಿಗಾದ ಪಾವತಿ ಸೇರಿ ₹ 84.27 ಕೋಟಿಯು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು (ಜನವರಿ 2017).

ಜನವರಿ 2017ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಕಚೇರಿಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜುಪಟ್ಟಿಯು, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳ ಬದಲಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ 20,133.78 ಘಮೀ ಅಗೆತವನ್ನು ಕಟ್ಟಡದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದ ಅಡಿಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿಯೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ವೇಗದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನೂ ಅನುಕೂಲಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಸಾಗಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಂದಾಜುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾದರಿಯ ಅಡಿಪಾಯವು ಬಲವರ್ಧಿತ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ (ಆರ್‌ಸಿಸಿ) ಹಾಸು (ರೈಫ್ಟ್) ತಳಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಾಯಿತು. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ, ಅಡಿಪಾಯದ ಆಳವು ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಗೆತದ ಪರಿಮಾಣವು ಕೂಡ 34,809.15 ಘಮೀಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಗಣನಾರ್ಹ ಪರಿಮಾಣಗಳು ಕೂಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳ ಜಾಲನೆಗೆ ಜಾಗದ ನಿರ್ಬಂಧವಿರದಿದ್ದುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಗೆತದ ಅಂಶವನ್ನು ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ, ಒಪ್ಪಂದದ ಖಂಡ 34⁷³ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಯದ ಅಂಶದಂತೆ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 3.4ರಿಂದ ಪುರಾವೆಯಾದಂತೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು:

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ 3.4: ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತ

(ಆಧಾರ: ವಿಭಾಗವು ಒದಗಿಸಿದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ)

⁷³ ಒಪ್ಪಂದದ ಖಂಡ 34 ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ “ಉದ್ಯೋಗದಾತನು ಕಾಮಗಾರಿಯ ಯಾವುದೇ ಅಂಶದ ಸ್ವಭಾವ ಅಥವಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಅಥವಾ ನಮೂನೆಯನ್ನು, ಕಾಮಗಾರಿಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ವಿಧಿಸಿದ್ದ ಅನುಕ್ರಮ, ಮಾದರಿ ಅಥವಾ ಸಮಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ”.

ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತವನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತದೊಂದಿಗೆ ಬದಲಿಸುವಲ್ಲಿನ ವಿಫಲತೆಯು, ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ 3.18ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 1.71 ಕೋಟಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು:

ಕೋಷ್ಟಕ 3.18: ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು

(ಮೊತ್ತ ₹ನಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ದರಪಟ್ಟಿ 2013-14ರ ಅಂಶ	ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಪರಿಮಾಣ ಘಮೀನಲ್ಲಿ	ಪಾವತಿಯಾದ ದರಗಳು	ದರಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ದರ	ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ದರ ⁷⁴	ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ಅಧಿಕ	ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ
1	2.2	4,560.00	180.00	30.20 ⁷⁵	33.99	146.01	6,65,805
2	2.4	6,969.31	200.00	30.20 ⁷⁶	33.99	166.01	11,56,975
3	2.6	23,279.84	700.00	40.20 ⁷⁷	45.23	654.77	1,52,42,941
	ಒಟ್ಟು	34,809.15					1,70,65,721

(ಆಧಾರ: ವಿಭಾಗವು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಾಗ (ಮಾರ್ಚ್ 2017), ಸರ್ಕಾರವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017):

- ❖ ಇಲಾಖೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಪರಿಮಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರತಿ ಅಂಶದ ಅಂದಾಜಿಸಿದ ದರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದರಗಳಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರಗಳ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ;
- ❖ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂಶಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಯು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿಧಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಎರಡರ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಬಿಡಲಾಯಿತು;
- ❖ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ದರಪಟ್ಟಿಯು ಗರಿಷ್ಠ ಮೂರು ಮೀಟರ್ ಆಳದವರೆಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗೆತಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಗೆತದ ವಾಸ್ತವಿಕ ಆಳವು ಆರು ಮೀಟರ್ ಆಗಿತ್ತು. ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದ ದರಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವು ಆಧಾರರಹಿತವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ತರವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ:

- ❖ ಪರಿಮಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಮಗಾರಿಯ ಅಂಶಗಳ ದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದರೂ, ಟೆಂಡರ್ ಆಹ್ವಾನಿಸುವ ಸೂಚನಾಪತ್ರಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದ್ದ ಪರಿಮಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ದರಪಟ್ಟಿಯ ಅಂಶದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿತ್ತು; ಇದು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಹೇಳಿತ್ತು. ಮುಂದುವರೆದು, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಅಂಶದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದ ದರವನ್ನು, ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದರಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವಾದವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅಸಿಂಧುವಾಗಿತ್ತು.

⁷⁴ ದರಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಮೂಲದರ + ಪ್ರದೇಶ ದರಮಾನ್ಯತೆ 8% + ಟೆಂಡರ್ ಅಧಿಕಾಂಶ 4.2%.

⁷⁵ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶದ ದರ.

⁷⁶ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ದರಪಟ್ಟಿಯ ದರ.

⁷⁷ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ದರಪಟ್ಟಿಯ ದರ.

- ❖ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂಶಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಗತವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಹೇಳಿದ್ದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾಮಗಾರಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯು ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಒಪ್ಪಂದದ ಷರತ್ತುಗಳ ಖಂಡ 34.1ನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲಾಖೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದೈಹಿಕ ವಿಧಾನದ ಅಗತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಗತವು ಅತ್ಯಂತ ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿಯು ಇಲಾಖೆಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಖಂಡ 34.1ನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.
- ❖ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಅಗತಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ದರಪಟ್ಟಿಯು ದರಗಳನ್ನು ಆರು ಮೀಟರ್ ಆಳದವರೆಗಿನ ಅಗತಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ದೈಹಿಕ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ದರಗಳು 1.5 ಮೀಟರ್ ಆಳಕ್ಕೆ ಇದ್ದವು. ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನದ ಅಡಿಪಾಯದ ಆಳವು 1.50 ಮೀಟರ್‌ವರೆಗಿದ್ದರೂ, ಇಲಾಖೆಯು ದೈಹಿಕ ಅಗತದ ದರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶವು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ದರಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ, ಆರು ಮೀಟರ್ ಆಳದವರೆಗೆ ಅಗತವನ್ನು ಎಣಿಸಿ ದತ್ತದರಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಇತರ ದರಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಹೋಲಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. 2013-14ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ದರಪಟ್ಟಿಯು, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಆಳಕ್ಕಿಂತ ಮೂರರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 18 ಮೀಟರ್⁷⁸ ಆಳದವರೆಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಗತಕ್ಕೆ ದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆಯ ದರಗಳು, ಇಲಾಖೆಯು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸಿದ್ದ ದರಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದವು.

ಹೀಗೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಗತದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದ ನಂತರವೂ ದೈಹಿಕ ಅಗತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ₹ 1.71 ಕೋಟಿಯ ಅಧಿಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ

3.9 ಕಾಮಗಾರಿ ನಿಲುಗಡೆಯತ್ತ ಒಂದು ಅನುಚಿತ ಯೋಜನೆ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅಧಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲಾದ ಭಾಗಶಃ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದ ತೂಗು ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ₹ 1.23 ಕೋಟಿಯ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚ

ಆರ್ಥಿಕ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳು⁷⁹ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯಗಳಿಂದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಓರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವೇಚನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಹಣದ ವೆಚ್ಚದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಚಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜೊತೆಗೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪೂರ್ಣ

⁷⁸ ಅಂಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಸಂಇ 3.1-ಎಲ್ಲಮಾದರಿಯ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 18 ಮೀ ಆಳದವರೆಗೆ ಅಗತ-ದರ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 70 ಮತ್ತು ಅಂಶ ಸಂಖ್ಯೆ 3.3-ಮೆದುಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 18 ಮೀ ಆಳದವರೆಗೆ ಸ್ಪೋಟವಿಲ್ಲದೇ ಅಗತ-ದರ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 95.

⁷⁹ ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಹಿತೆಯ ಅನುಚ್ಛೇದ 15 (1) ಮತ್ತು 16.

ದೃಢತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಯುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜನ ಪರಿಷತ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ₹ ಐದು ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ “ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಪುರ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸುಲ್ತಾನ್‌ಬತೇರಿ ಮತ್ತು ತಣ್ಣೀರುಬಾವಿ ನಡುವೆ ತೂಗು ಸೇತುವೆ”ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2009). ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜನ ಪರಿಷತ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಧಿ ಕೋರಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ⁸⁰ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ವಿನಂತಿಸಿದರು; ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ₹ ಒಂದು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಎರಡು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2009 - ₹ 40 ಲಕ್ಷ; ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2010 - ₹ 60 ಲಕ್ಷ) ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜನ ಪರಿಷತ್‌ನ ಮುಖಾಂತರ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆಯೇ, ಪರಿಣಿತರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ನಂತರ, ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ, ಸೇತುವೆಯ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ₹ 12 ಕೋಟಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತು (ಜನವರಿ 2012). ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರವು⁸¹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ (ಜೂನ್ 2012) ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ₹ 11.35 ಕೋಟಿಗೆ ಓರ್ವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ 11 ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಸುವಂತೆ ವಹಿಸಿತು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2012). ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ₹ 1.23 ಕೋಟಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ₹ 73.73 ಲಕ್ಷವನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಪಾವತಿಸಿತು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2013). ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ನಂತರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದಿದ್ದುದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲುಗಡೆಯತ್ತ (ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013) ಒಯ್ದಿತು.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ (ಜೂನ್ 2014) ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗೆ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ) ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಯಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2015), ಆದರೆ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಆಗಲೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಕಡೆ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತದ ಪಾವತಿಗಾಗಿ (₹ 49 ಲಕ್ಷ) ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯು ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರದ ಪಾವತಿಗೆ (ಬಡ್ಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ₹ 2.26 ಕೋಟಿ) ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ನಿಯತವಾಗಿ ಕೋರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು:

- ❖ ಸರ್ಕಾರವು ₹ 12 ಕೋಟಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವಾಗ (ಜನವರಿ 2012), ಕಾಮಗಾರಿಯ ವೆಚ್ಚದ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ (₹ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ) ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿಧಿಸಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಸರ್ಕಾರಿ

⁸⁰ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಟ್ಟಡದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ.

⁸¹ ಎಲ್ಲ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸೊಸೈಟಿ.

ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿದ್ದಂತೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರಣವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅದರ ಆದ್ಯತೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿತು. ₹ ಐದು ಕೋಟಿಯಿಂದ ₹ 12 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾದ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಅನುಚಿತ ಯೋಜನೆಯು ಕಾಮಗಾರಿಯ ನಿಲುಗಡೆಯತ್ತ ಒಯ್ದಿತ್ತು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2009ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ತೂಗು ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯು ಅದರ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪುನರಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

- ❖ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ನೇರ ವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಸಹ ನಿಯಮಬಾಹಿರವಾಗಿತ್ತು.
- ❖ ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆವಶ್ಯಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ವೃತ್ತ, ಮಂಗಳೂರು ಇವರು, ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಕ್ಕಿನ ಮೊನಚುಕಂಬಗಳು (ಪೈಲ್) ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು (ಆಗಸ್ಟ್ 2015). ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಮಾಡಿತ್ತು. ಮೊನಚುಕಂಬಗಳ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಭಾರ ಹೊರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮೈಸೂರು ಇವರು (ನಿವೇಶನದ ತನಿಖೆಯ ನಂತರ), ತೂಗು ಸೇತುವೆಯು ವೆಚ್ಚ-ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಲ್ಕಡಿಗೆಯ ಸೇತುವೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚದ ಅಗತ್ಯ ಹೊಂದಿರುವುದು ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದರು (ಮಾರ್ಚ್ 2016). ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಅದೇ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಬಲವರ್ಧಿತ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ನ (ಆರ್‌ಸಿಸಿ) ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಊಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು (ಆಗಸ್ಟ್ 2016). ಆದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ (ಜೂನ್ 2017). ಕಾಲಾನುಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರದ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಕ್ಕಿನ ಮೊನಚುಕಂಬಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಾಳಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಭರಿಸಿರುವ ವೆಚ್ಚವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ, ಒಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಯಂತೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ನಂತರ ಪರಿತ್ಯಜಿಸಲಾದ ಭಾಗಶಃ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದ ತೂಗು ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಭರಿಸಿದ್ದ ₹ 1.23 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಜೂನ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇಲಾಖೆ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ)

3.10 ವ್ಯರ್ಥ ವೆಚ್ಚದತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ದ ಯೋಜನೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆ

ಏತ ನೀರಾವರಿಯ ಮೂಲಕ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ₹ 13.50 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ನಿಷ್ಫಲವಾಯಿತು; ಏಕೆಂದರೆ ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅದಾಗಲೇ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿನ ಸಂಕಲಗೆರೆ, ಮಾಲೂರುಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕೂರು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸುಳೇರಿ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಒದಗಿಸಲು ₹ 9.25 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಅನುಮೋದಿಸಿತು (ಜನವರಿ 2013). ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ 333.15 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ನೀರಿನಿಂದ 120 ದಿನಗಳ ಮಳೆಗಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 3.3756 ದಶಲಕ್ಷ ಘನ ಮೀಟರ್ (ದಫಮೀ) ನೀರನ್ನು ಸುಳೇರಿ ಕೆರೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಲು ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ (ಟೆಂಡರ್ ಬೆಲೆ ₹ 10.34 ಕೋಟಿ) ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿದರು. ಕಾಮಗಾರಿಯು ಮಾರ್ಚ್ 2016ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ₹ 13.50 ಕೋಟಿಯ ಅಂತಿಮ ಬಿಲ್ ಆಗಸ್ಟ್ 2016ರಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯಾಯಿತು.

ಯೋಜನೆಯ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡದ್ದು, ಕೆಳಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರುವಂತೆ, ಅಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರ ದಾಖಲೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2016) ತೋರಿಸಿತು:

- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಉದ್ಯಮವಾದ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಜಲಾಶಯ⁸² ಮತ್ತು 17 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಇಗ್ಗಲೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಯೋಜನೆಯ ದಡದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 2011ರಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿತ್ತು; ಇದು ಮೇ 2012ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಯಾಯಿತು. ಈ 17 ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಂದ ತುಂಬಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತವಾಗಿದ್ದ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು ಸೇರಿದ್ದವು.

ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಅದರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ₹ 180.78 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2013) ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ 2014ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿತು. ಈ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳು 2015ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡ 71ರಿಂದ ಶೇಕಡ 85ರವರೆಗೆ ತುಂಬಿದವು. ಕೆರೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ 3.19ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ:

⁸² ಕಾವೇರಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಣ್ಣ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದ್ದ ಜಲಾಶಯ.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.19: ಕೆರೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿವರಗಳು

(ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದಶಲಕ್ಷ ಫ಼ಮೀನಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೆರೆಯ ಹೆಸರು	ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ತುಂಬಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದು	ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ತುಂಬಿಸಿದ್ದು	ತುಂಬಿಸುವಿಕೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮಟ್ಟ (ಶೇಕಡ)	ಉಳಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
1	ಸಂಕಲಗರೆ	0.6264	0.5351	0.5351	85	0.0913
2	ಮಾಲೂರುಪಟ್ಟಣ ಕೆರೆ	1.5235	1.0869	1.0869	71	0.4366
3	ಅಕ್ಕೂರು ಕೆರೆ	0.7198	0.6033	0.6033	84	0.1165
ನೀರಾವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ಪರಿಮಾಣ						0.6444

(ಆಧಾರ: ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

❖ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸಲು ಈ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದರು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2012). ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ ಯೋಜನೆಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರವನ್ನು (16 ಜನವರಿ 2013) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಅಂತರ್ಜಲದ ಪುನರ್ಭರ್ತಿಗಾಗಿದ್ದು ನೇರವಾದ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಜಿನುಗುವಿಕೆಯು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಗಳನ್ನು/ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ ಯೋಜನೆಯು ಈ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳ ತುಂಬುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡ 71ರಿಂದ 85ರಷ್ಟನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜಿತವಾಗಿದ್ದು ಈ ಕೆರೆಗಳ ಉಳಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿತ್ತು (ಶೇಕಡ 15ರಿಂದ 29). ಉಳಿದ ನೀರಿನ ಶೇಖರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು (0.6444 ದಫ಼ಮೀ), 3.3756 ದಫ಼ಮೀ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಒಂದು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜು, ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ತುಂಬುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಬದಲಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಕೆರೆಗಳ ತುಂಬುವಿಕೆಗಾಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏಕೈಕ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಬಿಂಬಿಸಿತ್ತು; ಇದು ವಿಷಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ, ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ತಪ್ಪು ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ದೋಷಯುಕ್ತವೂ ಆಗಿತ್ತು.

❖ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಂತೆಯೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸುವ ಸಮಾನ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದಾಗಲೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರು, ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ವಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ, ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ಅದರ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ (ಟೆಂಡರ್ ಮೊತ್ತವಾದ ₹ 10.34 ಕೋಟಿಯ ಶೇಕಡ 21.48ರಷ್ಟಾದ ₹ 2.20 ಕೋಟಿಯನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗಿತ್ತು) ವರದಿ ಮಾಡಿ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015), ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ; ಇದು ನಿಷ್ಫಲ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ₹ 11.30 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು⁸³ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

⁸³ ₹ 13.50 ಕೋಟಿ - ₹ 2.20 ಕೋಟಿ.

ಹೀಗೆ, ₹ 13.50 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.11 ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಳಸದ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ

ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾದ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ₹ 3.28 ಕೋಟಿಯ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಜೊತೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 39 ಲಕ್ಷದ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ನೀರನ್ನು ಅದರ ಮೂಲದಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಶೇಖರಣಾ ಸಾಧನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು ಸೇರಿದ ಯಂತ್ರದ ಎಲ್ಲ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳವೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿಧಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ⁸⁴ ಪಡೆದಿವೆ. ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೋರಲು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಈ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ತೀರುವಳಿಯಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ, ಯೋಜನೆಯು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆಯೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ವಿಜಯಪುರ ಇವರು ಒಂದು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ₹ 58.47 ಕೋಟಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು (ಮಾರ್ಚ್ 2013). ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ಇವರು ₹ 26.94 ಕೋಟಿ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಮೂರು ಏತ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು (ಮಾರ್ಚ್ 2015). ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014 ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2016ರ ನಡುವೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲು ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು (ಮಾರ್ಚ್ 2017).

ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಫೆಬ್ರವರಿ 2015 ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ 2016) ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳದೆಯೇ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅಂದಾಜುಗಳು, ಇನ್ನಿತರವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಏರು ಕೊಳವೆಗಾಗಿ⁸⁵ ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿದ್ದವು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಉಲ್ಲೇಖದ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ನೀಡಿದ ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳ ದರಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ 20,000 ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವು, ಕೋಷ್ಟಕ 3.20ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ, ₹ 3.28 ಕೋಟಿಗೆ ಮೊತ್ತವಾದವು:

⁸⁴ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ನೀಡಿರುವ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 3/2004 ತಾ. 8 ಜನವರಿ 2004.

⁸⁵ ಜಲಾಶಯ ಅಥವಾ ಬಾವಿಯ ದಡದಿಂದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಕೊಳವೆಗಳು.

ಕೋಷ್ಟಕ 3.20: ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ಟೆಂಡರ್ ವೆಚ್ಚ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)	ಕೊಳವೆಗಳ ವೆಚ್ಚ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)	ಕೊಳವೆಗಳ ಪರಿಮಾಣ ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ	ಪ್ರತಿ ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ ₹ನಲ್ಲಿ	ಬಳಸಿದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)
1	ಚಿಕ್ಕಲಕಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯಿಂದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ	58.47	25.53	6,900	3,170.04	2.19
2	ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ನದಿಯಿಂದ ಬಿಜಗನಹಳ್ಳಿಕೆರೆ, ಎಮ್ಮಕೊಪ್ಪಲು ಕೆರೆ, ಬೇಲಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ	6.83	3.76	3,950	766.32	0.30
3	ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ನದಿಯಿಂದ ಜೀನಹಳ್ಳಿಕೆರೆ, ಬೇಲಕೆರೆ, ಹಳೇಬೀಡುಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ	7.47	4.97	5,720	766.32	0.44
4	ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕು ಹಲಗೂರು ಹೋಬಳಿಯ ಭೀಮಕೆರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಶಿಂಶಾ ನದಿಯಿಂದ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ	12.65	4.68	3,430	1,021.75	0.35
	ಒಟ್ಟು	85.42		20,000		3.28

(ಆಧಾರ: ವಿಭಾಗಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ)

ಟೆಂಡರ್ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ₹ 3.28 ಕೋಟಿಯ ಉಳಿತಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿದ್ದವು; ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಲೋಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ (ಕೋಷ್ಟಕ 3.20ರ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ 2 ಮತ್ತು 3), ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ಇವರ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, 9,600 ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್ ಮೆದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಿದರು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಘಟಕಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ವಸೂಲಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನೀಡಿದ್ದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ಕಡೆ ₹ 74 ಲಕ್ಷ⁸⁶ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದ ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಕ್ರಮವು ಅಂತಹ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಾಗ, ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ₹ 35 ಲಕ್ಷ ಮೊತ್ತವು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಆಗಲೇ ವಸೂಲಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಕೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಂತರದ ಕೋರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ಇವರು ತಿಳಿಸಿದರು (ನವೆಂಬರ್ 2016). ಆದಾಗ್ಯೂ ವಸೂಲಾತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ಮೆದುಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕದ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯದಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ₹ 3.28 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 39 ಲಕ್ಷ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

⁸⁶ (3,900 ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್ + 5,700 ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್) ಅಂದರೆ 9,600 ರನ್ನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್ × ₹ 766.32 = ₹ 73,56,672.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಚ್ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಜುಲೈ 2017 ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.12 ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರತೆಗಳು

ಅಗದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಹೊಸ ಏರಿಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಒಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬರಿಸಿದ ದರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 1.19 ಕೋಟಿಯ ಅನುಚಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಹಾಸನ ಇವರು 'ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿನ ಅರಸೀಕೆರೆ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ' ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ₹ 4.72 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ (2010-11ರ ದರಪಟ್ಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ), ತುತ್ತತುದಿಯ 88 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ₹ 5.21 ಕೋಟಿಗೆ (2013-14 ದರಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 12) ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿ (ಆಗಸ್ಟ್ 2012), ಅದನ್ನು ಮೇ 2013ರ ಒಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ₹ 5.18 ಕೋಟಿ ಪಾವತಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು (ಆಗಸ್ಟ್ 2016) ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿತು:

❖ ಎರಡು ಕಿಮೀ ಲೀಡ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಅನುಮೋದಿತ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಣ್ಣು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ (ಅಂಶ 'ಅ' - ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 151.84⁸⁷) ಮತ್ತು ಕೆರೆಯ ತಳದಿಂದ ಅಗದ ಹೂಳಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ (ಅಂಶ 'ಆ' - ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 218.68⁸⁸) ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಏರಿಗೆ ತಗುಲಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಹೊಸ ಏರಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದ ಅಂದಾಜುಪಟ್ಟಿಯು, ಇನ್ನಿತರವುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅನುವು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಂಶ 'ಆ'ನ ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದ ದರವು, ಸಾಗಣೆ ಶುಲ್ಕ ಹಾಗೂ ಏರಿಸುವ ಮತ್ತು ಇಳಿಸುವ ಶುಲ್ಕದ ಕಡೆಗೆ ₹ 127.68ನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉಬ್ಬಿತು. ಸಾಗಣೆ ಹಾಗೂ ಏರಿಸುವ ಮತ್ತು ಇಳಿಸುವ ಶುಲ್ಕಗಳು ಅಂಶ 'ಆ'ಗೆ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆರೆಯ ತಳದಿಂದ ಅಗದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮೂಲ ದರವಾದ ₹ 89ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಲೀಡ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳು ಉಬ್ಬಿದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಎರಡೂ ವಿಧದ ಏರಿಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ನೀಡಿದ್ದ ದರಗಳು ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದ ದರಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡ 12ರಷ್ಟು ಮೇಲಿದ್ದು, ನೀಡಿದ್ದ ದರಗಳು ಅಂದಾಜಿಸಿದ್ದ ದರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿತು. ಶೇಕಡ 12 ಟೆಂಡರ್ ಅಧಿಕಾಂಶವನ್ನು ಗುಣಿಸಿದಾಗ, ಅಂಶ 'ಆ' ದರವು ಉಬ್ಬರಿಸಿದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ದರ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 244.92ಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 101.92ಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ (ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 91⁸⁹ ನಿಗದಿತ ದರದ ಮೇಲೆ); ಇದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಘಮೀಗೆ ₹ 143 ಅಧಿಕ ಸಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅಂಶ 'ಆ'ನ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಪರಿಮಾಣ 83,079.32 ಘಮೀಗೆ ಅನುದ್ದೇಶಿತ ಲಾಭವು ₹ 1.19 ಕೋಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

⁸⁷ ಮೂಲ ದರ ₹ 140 (ಪ್ರಾರಂಭಿಕ 1 ಕಿಮೀ ಲೀಡ್‌ನೊಂದಿಗೆ) + ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲೀಡ್ ಶುಲ್ಕ (1 ಕಿಮೀ) ₹ 9.84 + ರಾಜಧನ ಶುಲ್ಕ ₹ 2, 2010-11ರ ದರಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ.

⁸⁸ ಮೂಲ ದರ ₹ 89 + ವಾಹನ ಮತ್ತು ಲೀಡ್ ಶುಲ್ಕ ₹ 127.68 + ರಾಜಧನ ಶುಲ್ಕ ₹ 2, 2010-11ರ ದರಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ.

⁸⁹ ರಾಜಧನದಲ್ಲಿನ ₹ 2 ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸೇರಿಕೊಂಡು.

❖ ಕೆರೆಯ ತಳದ ಹೂಳೆತ್ತುವಿಕೆ, ತೂಬು ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ದುರಸ್ತಿ, ಏರಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಊಡು ಕಾಲುವೆಗಾಗಿ ಅಗೆತ, ಹುಲ್ಲುಮೆತ್ತೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗಾಗಿ ₹ 61 ಲಕ್ಷದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದೊಡನೆ ಕೆರೆಯು, ಹಿಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿತವಾಗಿತ್ತು (ಮೇ 2010) ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಒಟ್ಟು ಪಾವತಿಯು ₹ 47.73 ಲಕ್ಷವಾಗಿತ್ತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2014ರಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಅಂತಿಮ ಬಿಲ್‌ನಂತೆ). ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ಈ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ₹ 4.72 ಕೋಟಿಯ ಅಂದಾಜಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಒಳಹರಿವು ಇದ್ದರೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ (31 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2012), ಕೆರೆಯಿರುವ ತಾಲೂಕು ಪ್ರದೇಶವು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕೆರೆಯು ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಂಬಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರಿಂದ ವರದಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆ (ನವೆಂಬರ್ 2013) 2012ರ ನಂತರವೂ ಕೆರೆಯು ತುಂಬಿರಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

❖ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ಹೂಳು ಎತ್ತುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೋಡಿಗೇ ದುರಸ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯಾನವನ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಕಾಲುವೆಗಡಿಯ ದಾರಿ, ಬೇಲಿ ಹಾಕುವಿಕೆ, ದ್ವೀಪಗಳ ರಚನೆ, ನಿಲುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ, ದೋಣಿಯ ಇಳಿಕಟ್ಟೆ, ಭದ್ರತಾ ಕೊಠಡಿ ಮತ್ತು ಕಚೇರಿ ಕೊಠಡಿ, ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳ (ಇವು ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡ 81ರಷ್ಟಿತ್ತು) ಒದಗಿಸುವಿಕೆಯು ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಲಂಕರಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವು ಸಂತ್ರಸ್ತ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿರೀಕರಣವಾಗಿರದೆ ಕೆರೆಯ ಅಲಂಕರಣವಾಗಿತ್ತು. ಅಲಂಕರಿಸಿದ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗೆ ಪಹರೆ ಮತ್ತು ಕಾವಲು ಒದಗಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು, ಮಾಡಲಾದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014ರಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಪುರಸಭೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಒಡತನ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗವು ಸಹ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮನ್ವಯ/ಸಮಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅಲಂಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಣದ ಮೇಲೆ ಭರಿಸಿದ ₹ 5.18 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಬಹುದು.

ಹೀಗೆ, ಅಗದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೊಸ ಏರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಒಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬರಿಸಲಾದ ದರದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 1.19 ಕೋಟಿಯ ಅನುದ್ದೇಶಿತ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು. ಕೆರೆಯ ಶೂನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಕೂಡ ₹ 5.18 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಷ್ಫಲಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಜುಲೈ 2017 ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

3.13 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಬಾಹಿರತೆಗಳು

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ₹ 1.42 ಕೋಟಿಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ನೈಜತೆಯ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೆಯೇ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದರು; ಇವು ನಕಲಿ ಎಂದು ಸಾಬೀತಾದವು.

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಾ. 17 ಆಗಸ್ಟ್ 1981ರಂದು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕೃತ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಗುತ್ತಿಗೆಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯೆಂದು ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ, ನಕಲಿಪತ್ರಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನೀಡಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ⁹⁰ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮೋಸದ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳು ರದ್ದಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅವಧಿಗೆ ಅಥವಾ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಗೆ ಅನರ್ಹರಾಗುತ್ತವೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ವಿಭಾಗ, ಕೋಲಾರ ಇವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ದಾಖಲೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳು ನಕಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದ ನಂತರವೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಿವರಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಹನ್ನೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ (ಅನುಬಂಧ 3.1) ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ವರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 6.89 ಕೋಟಿಗೆ ವಹಿಸಿದರು (ಏಪ್ರಿಲ್ 2011 ಮತ್ತು ಜೂನ್ 2013). ಕಾರ್ಯಾದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿ⁹¹ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭದ್ರತೆಯ⁹² ಕಡೆಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ನೀಡಿದ್ದ ₹ 1.42 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ನೈಜತೆಯು, ತಾ. 17 ಆಗಸ್ಟ್ 1981ರ ಅಧಿಕೃತ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ನೀಡಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ನೈಜತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೂರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ದೂರುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ನೀಡಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೋರಿದರು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2013). ₹ 1.42 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಿಳಿಸಿದವು (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2013) ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರನ್ನು ಕೋರಿದವು.

ನಕಲಿ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪಡೆದಿದ್ದ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರಿಂದ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿದರು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2013) ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಎಡೆಗೊಟ್ಟರು. ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ (ದಕ್ಷಿಣ), ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರನ್ನು ಕೋರಿದರು (ನವೆಂಬರ್ 2013). 26 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರರು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲು ಮಾಡಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು 15 ಫೆಬ್ರವರಿ 2014ರಂದು ಪೊಲೀಸ್ ದೂರು ದಾಖಲಾಯಿತು. ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ ₹ 0.48 ಕೋಟಿಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿ ರಶೀದಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರು ಏಪ್ರಿಲ್ 2014 ಮತ್ತು ನವೆಂಬರ್ 2014ರ ನಡುವೆ ಪಡೆದರು; ಇವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ನಗದೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಇಲ್ಲ. ಓರ್ವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ₹ 10 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದ ಇನ್ನೊಂದು

⁹⁰ ಮಾದರಿ ಬಿಡ್ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಕಡಬ್ಬು 1ರ ಪರಿಚ್ಛೇದ 25.1, ಕಡಬ್ಬು 3ರ 26.1.

⁹¹ ಟೆಂಡರ್ ಮೊತ್ತದ ಶೇಕಡ ಐದು.

⁹² ಅಂದಾಜಿಸಿದ ದರ ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ದರದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ.

ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು (ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2013). ನಾಲ್ವರು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು 15 ತಿಂಗಳುಗಳ ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ (ದಕ್ಷಿಣ), ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರಿಗೆ ರವಾನೆಯಾದವು (ಜನವರಿ 2015). ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರನ್ನು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017).

ನಕಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ರದ್ದತಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಜನವರಿ 2014 ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್ 2015ರ ನಡುವೆ ₹ 0.72 ಕೋಟಿ ಪಾವತಿಸಿದರು.

₹ 4.45 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಐದು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೂ (ಮೇ 2017), ಭದ್ರತಾ ಠೇವಣಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ದಂಡಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ, ₹ 1.42 ಕೋಟಿಯ ನಕಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಇಂಜಿನಿಯರರ ಕ್ರಮವು, ನಗದೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭದ್ರತೆಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ದಂಡಶುಲ್ಕದ ವಸೂಲಿಯಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತ್ತು.

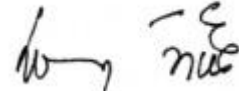
ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮೇ 2017ರಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 2017ರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪನಾಪತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು; ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು (ನವೆಂಬರ್ 2017).

ಬೆಂಗಳೂರು
ದಿನಾಂಕ 25 ಜನವರಿ 2018

ಬಿ. ಕೆ. ಮುಖರ್ಜಿ
(ಬಿಜಿತ್ ಕುಮಾರ್ ಮುಖರ್ಜಿ)
ಮಹಾಲೇಖಾಪಾಲರು
(ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ ವಲಯ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ)
ಕರ್ನಾಟಕ

ಮೇಲುರುಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ

ನವ ದೆಹಲಿ
ದಿನಾಂಕ 6 ಫೆಬ್ರವರಿ 2018

(ರಾಜೀವ್ ಮಹರ್ಷಿ)
ಭಾರತದ ಲೆಕ್ಕನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೇಖಪರಿಶೋಧಕರು

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಅನುಬಂಧ 1.1
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 1.6.2, ಪುಟ 7)

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಇಲಾಖಾ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆ	2003-04	2004-05	2008-09	2009-10	2012-13 [@]	2013-14 [@]	2014-15 [@]	2015-16 [@]	ಒಟ್ಟು
1	ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ	-	-	01	-	03	03	04	03	14
2	ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು	-	-	-	-	-	-	-	01	01
3	ಆರಣ್ಯ, ಜೀವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	01	-	-	-	-	02	01	01 + 01 ⁺	06
4	ತೋಟಗಾರಿಕೆ (ರೇಷೋಡ್ಯುಮ್)	-	-	-	-	01	-	-	-	01
5	ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ	-	-	-	-	01	-	-	-	01
6	ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ)	-	02	03	01	01	01	03	05	16
7	ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ಬಂದರು ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಜಲಸಾರಿಗೆ	01	-	-	-	07	04	-	07	19
8	ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	-	-	-	-	-	01	-	-	01
9	ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ	-	-	-	-	-	01	-	-	01
10	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ	-	-	-	-	-	-	01	-	01
ಒಟ್ಟು		02	02	04	01	13	12	09	18	61

(@ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ವರದಿ)

(+ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರದಿ)

ಅನುಬಂಧ 1.2
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 1.6.3, ಪುಟ 7)

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2017ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಿರುವ ಕಂಡಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಇಲಾಖೆ	1992-93ರಿಂದ 1999-2000	00-01	01-02	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08	08-09	09-10	10-11	11-12@	12-13@	13-14@	14-15@	15-16@	ಒಟ್ಟು
1	ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ	04	02	03	01	-	-	-	01	02	-	02	01	01	-	01	02+	20
2	ಆಹಾರ, ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	01
3	ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	53	02	06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	02	-	-	63
4	ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ)	20	-	-	01	02	01	-	-	03	02	01	-	01	03	03	05	42
5	ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ	09	-	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	07	04	-	07	28
6	ಆರ್‌ಡಿಪಿಆರ್ (ಪಿಎಚ್‌ಇ) ⁹³	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01
7	ಸಹಕಾರ	01	-	-	-	-	01	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	02
8	ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ	04	-	-	-	-	-	01	-	01	-	01	-	-	03	03	03	16
9	ತೋಟಗಾರಿಕೆ (ರೇಷೋಡ್ಯಮ)	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	03
10	ಐಟಿ ಮತ್ತು ಬಿಟಿ ⁹⁴	-	-	-	02	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	03
11	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	-	01	-	02
12	ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	01	-	-	01
	ಒಟ್ಟು	94	04	09	05	02	02	01	01	06	02	05	01	11	13	08	18	182

(@ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ವರದಿ)

(+ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಧಾಮಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೇಲಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರದಿ ಸೇರಿದೆ)

⁹³ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್)

⁹⁴ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಅನುಬಂಧ 2.1

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 2.1.7.3, ಪುಟ 16)

ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ವರದಿಗಳಲ್ಲದೆಯೇ 2011-12ರಿಂದ 2016-17ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಚೇರಿ (ಅಕ)	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	ಬಡಾವಣೆ ಅನುಮೋದನೆಯ ವರ್ಷ
1	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬಿಡದಿ 2ನೇ ಹಂತ	2011-12
2	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಹಾಸನ ಜಿಸಿ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	2011-12
3	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ತರಿಹಾಳ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	2012-13
4	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಅಂಬ್ಲೆ 2ನೇ ಹಂತ	2012-13
5	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಅಲಿಯಾಬಾದ್ 2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್	2012-13
6	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಸೋಂಪುರ 2ನೇ ಫೇಸ್	2012-13
7	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ರಾಯಚೂರು ವಸತಿ	2012-13
8	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಓಬಡೇನಹಳ್ಳಿ	2012-13
9	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಪಾರ್ಕ್ ಗುಂಪು ವಸತಿ	2012-13
10	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಐಟಿ/ಐಟಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಬಡಾವಣೆ, ಗುಮನಗತ್ತಿ, ಧಾರವಾಡ	2012-13
11	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಐಟಿ/ಐಟಿ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ, ಗುಮನಗತ್ತಿ, ಧಾರವಾಡ	2012-13
12	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ವಸಂತಪುರ 2ನೇ ಹಂತ, ತುಮಕೂರು	2012-13
13	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ವಸತಿ ಬಡಾವಣೆ, ನರಸಾಪುರ, ಕೋಲಾರ	2012-13
14	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಪನೂರು 3ನೇ ಹಂತ, ಕಲಬುರಗಿ	2012-13
15	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಕಲಾಪುರ 2ನೇ ಹಂತ, ಬಳ್ಳಾರಿ	2012-13
16	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಕಾಳಹಳ್ಳಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಮೈಸೂರು	2013-14
17	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಬಡಾವಣೆ, ಬೀದರ್	2013-14
18	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಬಿಕೆ ಕಂಗ್ರಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಬಡಾವಣೆ	2013-14
19	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಅವ್ವೇರಹಳ್ಳಿ (ದಾಬಸ್‌ಪೇಟೆ 4ನೇ ಹಂತ)	2013-14
20	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ಮನಗಲಬೀಸು ಆಟೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	2013-14
21	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕೊಲ್ಹಾರ 2ನೇ ಹಂತ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ	2013-14
22	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಗೌರಿಬಿದನೂರು 2ನೇ ಹಂತ	2013-14
23	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಅಡಕನಹಳ್ಳಿ, ನಂಜನಗೂಡು, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	2013-14
24	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಕಿತ್ತೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ	2013-14
25	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಡಚೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಯಾದ್ಗೀರ್	2013-14
26	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ	2013-14
27	ಅಕ, ಮಂಗಳೂರು	ಬೆಳುಪು	2014-15
28	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ವೇಮಗಲ್	2014-15
29	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ದೇವಕತಿಕೊಪ್ಪ	2014-15
30	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಮಾಲೂರು 4ನೇ ಹಂತ ಉಪಬಡಾವಣೆ	2014-15
31	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ನಂದೂರ್-ಕೇಸರ್‌ಗಿ 2ನೇ ಹಂತ	2014-15
32	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಬದನಕುಪ್ಪೆ - ಚಾಮರಾಜನಗರ	2014-15
33	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಡಚೂರ್ - ಯಾದ್ಗೀರ್	2014-15
34	ಅಕ, ಮಂಗಳೂರು	ಮೈಯಾರು, ಉಡುಪಿ	2015-16
35	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ವಸಂತನರಸಾಪುರ 3ನೇ ಹಂತ	2015-16
36	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಮಸ್ತೇನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	2015-16
37	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ 3ನೇ ಹಂತ	2015-16
38	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಕುಡುತಿನಿ 1ನೇ ಹಂತ	2015-16
39	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಮಹಿಳೆಯರ ಉದ್ಯಾನವನ - ಗುಮನಗತ್ತಿ	2016-17
40	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಮಮ್ಮಿಗತ್ತಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	2016-17
41	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಮೆಶಿನ್ ಟೂಲ್ಸ್	2016-17
42	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ಜಪಾನೀಸ್ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಾನವನ	2016-17

ಅನುಬಂಧ 2.2

(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 2.1.8.1, ಪುಟ 19)

ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಅಧಿಸೂಚನೆ ನೀಡಿಕೆಯ ನಂತರ ಅನುಮೋದಿತವಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಅನುಮೋದನೆಯ (ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2006ರ ನಂತರ) ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಚೇರಿ (ಅಕ)	ಜಿಲ್ಲೆ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	ಅನುಮೋದನೆಯ ದಿನಾಂಕ	ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ತೀರುವಳಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ	ಹಂಚಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)	ಹಂಚಿದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)	ಹಂಚಿದ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು
1	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಸೋಂಪುರ ಹಂತ2	13.06.2013	01.10.2013	702.57	641.31	91
2	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಸೋಂಪುರ ಹಂತ1 ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	10.08.2010		46.56	46.56	100
3	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಅವ್ವೇರಹಳ್ಳಿ (ದಾಬಸ್‌ಪೇಟೆ ಹಂತ4)	01.10.2013	27.08.2015	461.69	271.74	59
4	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಓಬಡೇನಹಳ್ಳಿ (ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಹಂತ3)	27.12.2012	28.03.2016	343.9	283.85	83
5	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಬೆಂಗಳೂರು ಐಟಿ ಪಾರ್ಕ್	05.10.2009	27.08.2015	857.38	706.55	82
6	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಬೆಂಗಳೂರು ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಪಾರ್ಕ್	05.10.2009	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	478.65	311.2	65
7	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಬೆಂಗಳೂರು ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಎಸ್‌ಇಜೆಡ್	05.10.2009	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	173.27	59.36	34
8	ಅಕ 3, ಬೆಂಗಳೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್ ಪಾರ್ಕ್	02.02.2011	27.08.2015	529.87	450.06	85
9	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಕನಬರ್ಗಿ	24.05.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	164.54	163.99	100
10	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಕಂಗ್ರಾಲಿ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	01.10.2013	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	16.73	14.86	89
11	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ಬೆಳಗಾವಿ	ಕಿತ್ತೂರು	21.12.2013	26.07.2016	277.63	36.47	13
12	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಮುಂಡರ್ಗಿ ಹಂತ4	19.07.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	37.12	35.92	97
13	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಕಲಾಪುರ ಫೇಸ್ 2	11.03.2013		23.09	12.35	53
14	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಬೀದರ್	ಕೊಲ್ಲೂರ ಫೇಸ್ 2	21.12.2013	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	340.18	171.61	50
15	ಅಕ, ಬೆಳಗಾವಿ	ವಿಜಯಪುರ	ಅಲಿಯಾಬಾದ್ ಹಂತ2	10.12.2012	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	76.47	76.47	100
16	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗೌರಿಬಿದನೂರು	01.02.2008	20.07.2015	193.37	186.37	96
17	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	ಗೌರಿಬಿದನೂರು ಫೇಸ್ 2	21.12.2013		294.56	102	35
18	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಚಾಮರಾಜನಗರ	ಬದನಕುಪ್ಪೆ - ಕಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ	04.06.2015	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	827.01	47.75	6
19	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಅಂಜ್ಲೆ ಫೇಸ್ 2	19.12.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	124.62	124.62	100
20	ಅಕ, ಮಂಗಳೂರು	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಕನರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	27.09.2010	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	404.6	113.89	28
21	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹರಳಾಪುರ ಫೇಸ್ 2 (ಇಟ್ಟಿಗೆಬತ್ತಿ)	29.03.2010	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	10.25	10.25	100
22	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಹನಗವಾಡಿ	19.07.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	40.08	40.08	100

ಅನುಬಂಧ 2.2 (ಮುಂದುವರೆದಿದೆ)

23	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ದಾವಣಗೆರೆ	ಕರೂರು	31.03.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	70.87	70.87	100
24	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಧಾರವಾಡ	ತರಿಹಾಳ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	03.05.2012	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	31.03	31.03	100
25	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಧಾರವಾಡ	ಗುಮನಗತ್ತಿ ಐಟಿ ಬಿಟಿ, ಫೇಸ್1	27.09.2010	23.09.2013	116.18	98.51	85
26	ಅಕ, ಧಾರವಾಡ	ಧಾರವಾಡ	ಗುಮನಗತ್ತಿ ಐಟಿ ಬಿಟಿ, ಫೇಸ್2	02.03.2013		103.38	72.89	71
27	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಪನೂರು ಉಪ ಬಡಾವಣೆ	06.01.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	16.42	16.42	100
28	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ಕಪನೂರು ಫೇಸ್3	11.03.2013	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	41.35	14.35	35
29	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಕಲಬುರಗಿ	ನಂದೂರು ಕೇಸರ್ತಿಗೆ ಫೇಸ್2	19.09.2014	26.07.2016	138.32	13	9
30	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಹಾಸನ	ಹಾಸನ ಗ್ಲೋತ್ ಸೆಂಟರ್ ಉಪ ಬಡಾವಣೆ (ಐಪಿಸಿಎಲ್)	14.02.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	665.51	649.66	98
31	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಹಾಸನ	ಉಪ ಬಡಾವಣೆ ಜಿಸಿ	15.11.2011	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ			
32	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಹಾಸನ	ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಲಯ	25.10.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	165.94	165.94	100
33	ಅಕ, ಹಾಸನ	ಹಾಸನ	ಬಯೋ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಕ್	24.05.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	110.91	41	37
34	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಕೋಲಾರ	ಮಾಲೂರು ಫೇಸ್4	19.12.2009	22.08.2013	284.53	233.13	82
35	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಕೋಲಾರ	ನರಸಾಪುರ ಕೋಲಾರ	10.08.2010	04.02.2014	376.78	367.52	98
36	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಕೋಲಾರ	ವೇಮಗಲ್	22.05.2014	20.09.2014	380.41	178.22	47
37	ಅಕ 2, ಬೆಂಗಳೂರು	ಕೋಲಾರ	ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ	21.12.2013	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	447.78	298.59	67
38	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮಂಡ್ಯ	ಗೆಜ್ಜಲಗೆರೆ	19.08.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	66.35	66.35	100
39	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಕೂರ್ಗಲ್	02.11.2006		240.23	240.23	100
40	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಕಡಕೋಳ ಕೊಚ್ಚನಹಳ್ಳಿ ಟೆಕ್ನಾಟ್ರಿಲ್ ಪಾರ್ಕ್	01.02.2008		178.89	171.55	96
41	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ	27.06.2013		70.74	0	0
42	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಅಡಕನಹಳ್ಳಿ	21.12.2013	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	305.77	32.42	11
43	ಅಕ, ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರು	ಇಮ್ಮಾವು	30.05.2017	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	331.33	32.42	10
44	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ರಾಯಚೂರು	ಮಾನ್ವಿ	01.03.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	26.42	26.42	100
45	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ರಾಯಚೂರು	ಮಾನ್ವಿ ಆಟೋ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್	01.03.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	8.42	8.42	100
46	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ರಾಯಚೂರು	ಯರ್ಲಮರಸ್	04.06.2016	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	28.95	13.75	47
47	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ರಾಯಚೂರು	ರಾಯಚೂರು ಗ್ಲೋತ್ ಸೆಂಟರ್	18.06.2005	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	1,584.82	1,576.07	99
48	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ರಾಮನಗರ	ಬಿಡದಿ ಫೇಸ್2 ಸೆಕ್ಟರ್1	21.03.2009	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	156.62	156.62	100
49	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ರಾಮನಗರ	ಬಿಡದಿ ಫೇಸ್2 ಸೆಕ್ಟರ್2	05.10.2009	23.09.2013	326.34	326.34	100

ಅನುಬಂಧ 2.2 (ಮುಂದುವರೆದಿದೆ)

50	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ರಾಮನಗರ	ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ಫೇಸ್2	19.07.2008	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	750.07	746.81	100
51	ಅಕ 1, ಬೆಂಗಳೂರು	ರಾಮನಗರ	ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ಫೇಸ್3	16.07.2016	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	828.69	0	0
52	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ನಿಡಿಗೇ	01.02.2008	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	43.63	43.63	100
53	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಸಂದ	19.12.2008		45.56	45.56	100
54	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಮಂಗಳಬೀಸು (ಸಾಗರ)	21.12.2013		6.88	4.9	71
55	ಅಕ, ದಾವಣಗೆರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ದೇವಗತ್ತಿಕೊಪ್ಪ	22.05.2014	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	138.66	19.77	14
56	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ಕುಣಿಗಲ್ ಫೇಸ್2	14.03.2007	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	48.78	48.78	100
57	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ವಸಂತ ನರಸಾಪುರ	06.09.2007	22.08.2013	466	449.42	96
58	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ವಸಂತ ನರಸಾಪುರ ಫೇಸ್2	02.03.2013	21.07.2015	650.43	351.54	54
59	ಅಕ, ತುಮಕೂರು	ತುಮಕೂರು	ವಸಂತ ನರಸಾಪುರ ಫೇಸ್3	29.09.2015		1,394.46	1,281.41	92
60	ಅಕ, ಮಂಗಳೂರು	ಉಡುಪಿ	ನಂದಿಕೂರು	02.02.2011	ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ	47.7	17.24	36
61	ಅಕ, ಕಲಬುರಗಿ	ಯಾದ್ಗೀರ್	ಕಡೆಚೂರು ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಬಡಾವಣೆ	21.12.2013	ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ	40.93	4.93	12
62	ಅಕ, ಬಳ್ಳಾರಿ	ಯಾದ್ಗೀರ್	ಕಡೆಚೂರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ	11.03.2015	14.10.2016	1,211.06	525	43

ಅನುಬಂಧ 2.3
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 2.1.9.1, ಪುಟ 25)

**ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ದರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ, ಹೊರಗಿಡಲಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ದರಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾಡಲಾದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು**

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಸರು	ನಿರ್ದೇಶಕರ ಸಭೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ	ವಿವರ	ಅನುಮೋದಿತ ದರ (ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)	ದರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹಂಚಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ (ಎಕರೆ)	ವೆಚ್ಚದ ಕಡಿಮೆ ವಸೂಲಾತಿ (₹ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ)
1	ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ	24.11.2014	ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ವೆಚ್ಚವು ₹ 20.50 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹ 13.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು.	138.00	9	18.00	1.35
		04.06.2016	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು; ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ದರವನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಯಿತು.	88.00	24	119.77	68.87
2	ವೇಮಗಲ್	24.11.2014	ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ವೆಚ್ಚವು ₹ 20.50 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹ 13.50 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು.	129.75	1	22.00	1.54
		04.06.2016	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು; ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ದರವನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಯಿತು.	101.00	5	9.05	2.60
3	ಅಡಕನಹಳ್ಳಿ	22.12.2013	ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿದೆ.	75.00	0	0	0
		04.06.2016	ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯದ ವೆಚ್ಚವು ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.	60.00	14	31.92	4.79
4	ಬದನಕುಪ್ಪೆ ಕಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ	24.11.2014	ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿದೆ.	55.00	0	0	0
		04.06.2015	ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನವನ್ನು ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಕಳೆಯಲಾಯಿತು.	39.50	0	0	0
		04.06.2016	ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನವನ್ನು ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಕಳೆಯಲಾಯಿತು.	36.00	23	62.75	11.92
ಒಟ್ಟು				76	76	263.49	91.07

ಅನುಬಂಧ 3.1
(ಉಲ್ಲೇಖ: ಕಂಡಿಕೆ 3.13, ಪುಟ 88)

ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿವರಗಳು

(₹ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಹೆಸರು	ವಹಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ	ಏಜೆನ್ಸಿ	ಟೆಂಡರ್ ಮೊತ್ತ	ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತರಿ	ಕಾಮಗಾರಿಯ ಸ್ಥಿತಿ
1	ಸುಂದರಪಾಳ್ಯ ಕೆರೆ ಕಣಿವೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆ	27.02.2013	ಶ್ರೀ ಟಿ ಗಣೇಶ್	51.98	7.00	ಮುಗಿದಿದೆ
2	ಓಬಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಬಳಿ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ	23.06.2012	ಶ್ರೀ ಶಂಕರಪ್ಪ	23.10	1.90	ಮುಗಿದಿದೆ
3	ಕೋಯಡ್‌ಕನ್ನೂರು ಕೆರೆಗೆ ನೀರುಣಿಸುವ ಕಣಿವೆಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ	11.03.2013	ಶ್ರೀ ಉದಯ ಶಿವಕುಮಾರ್	88.69	14.10	ಮುಗಿದಿಲ್ಲ
4	ದೊಡ್ಡಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	04.03.2012	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	46.23	15.03	ಮುಗಿದಿದೆ
5	ವ್ಯಾಸನಕೆರೆ ಬಳಿ ತಡೆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ	16.05.2012	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	28.96	15.08	ಮುಗಿದಿದೆ
6	ಎಲ್ಲೋಜಿಕೆರೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ	24.04.2011	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	51.13	9.25	ಮುಗಿದಿದೆ
7	ಚಿಂತಲಹಳ್ಳಿಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	01.02.2013	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	43.05	17.69	ಮುಗಿದಿದೆ
8	ಅಂಗಾಲ ದೊಡ್ಡಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	01.03.2013	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	82.27	20.77	ಮುಗಿದಿಲ್ಲ
9	ಸೀಪುರ ಕೆರೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	02.03.2013	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	38.08	12.97	ಮುಗಿದಿಲ್ಲ
10	ಉತ್ತನೂರು ದೊಡ್ಡಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	11.03.2013	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	82.36	20.75	ಮುಗಿದಿಲ್ಲ
11	ಕಪ್ಪಲಮಡಗು ಒಡ್ಡುಕೆರೆ, ಕರವಿರೆಡ್ಡಿಕೆರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	18.06.2013	ಶ್ರೀ ಎನ್ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರೆಡ್ಡಿ	153.63	7.70	ಮುಗಿದಿಲ್ಲ
ಒಟ್ಟು				689.48	142.24	

